

Kokoustiedot	Aika	26.9.2022 klo 10.00-11.20	
	Paikka	Teams-kokous	
Osallistujat Päätöksentekijät			Henkilökohtainen varajäsen
		(*) Lehti Rainer, puh.joht. P SDP	( ) Laiho Jari
		(*) Kataja Sampsa, varapj. KOK	( ) Tuori Jukka
		( ) Bergroth-Lampinen Diana SDP	(*) Vesivalo Rauno P
		(*) Grönmark Sanna VIHR	( ) Aro Timo
		(*) Holmlund Anne KOK	( ) Tuominen Hanna
		(*) Kalliokorpi Sari P PS	( ) Peltola Etta
		(*) Kivenmaa Harri P SDP	( ) Helander-Nieminen Eija
		(*) Kujanpää Katri SDP	( ) Sjöman Miia
		(*) Kähkönen Kari KOK	( ) Uotila Jarmo
		(*) Laaksonen Jari P PS	( ) Riuttamäki Ilkka
		(*) Pajukoski Jari P VAS	( ) Ekroth Susanne
		(*) Pietilä Satu KESK	( ) Rampa Liisa
		(*) Uusitalo Mikko P KESK	( ) Hakala Vilho
Maakuntavaltuuston puheenjohtajat		(*) Marttinen Matias, pj. KOK	
		(*) Huhtanen Tapio, I vpj. P KESK	klo 11.14 asti
		(*) Salomäki Lassi, II vpj. P SDP	
		(*) Kaunisto Mikko, III vpj. VAS	
Muut osallistujat		(*) Aro-Heinilä Asko, maakuntajohtaja, <i>esittelijä</i> P	
		(*) Vesiluoma Timo, aluekehitysjohtaja P	
		(*) Roslöf Susanna, alueiden käytön johtaja P	
		(*) Mäkilä Jukka, hallintojohtaja P	
		(*) Luoma Marika, hallintopäällikkö, <i>pöytäkirjanpitäjä</i> P	
		(*) Oksa Sanna, yhteiskuntasuhdevastaava P	
Käsitellyt asiat		Pykälät 73 - 87	
Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty sähköisesti	Puheenjohtaja	Rainer Lehti	
	Pöytäkirjanpitäjä	Marika Luoma	
	Tarkastajat	Katri Kujanpää Kari Kähkönen	
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä		Yleisessä tietoverkossa www.satakunta.fi pöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen	
		hallintopäällikkö Marika Luoma	

Otteen oikeaksi todistaa

SÄHKÖISESTI ALLEKIRJOITETTU

Luoma Marika, Hallintopäällikkö 03.10.2022

77§ VUODEN 2023 TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2023-2025

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnille seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntayhtymissä noudatetaan samoja säännöksiä.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Satakuntaliiton perussopimuksen 24 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Talousarvio ja -suunnitelma tulee käyttötalouden osalta eritellä tehtävittäin ja investointien osalta hankkeittain.

Jäsenkunnille annetaan mahdollisuus tehdä esityksiä liiton toiminnan kehittämiseksi pyytämällä jäsenkuntien kirjalliset lausunnot talousarviosta ja taloussuunnitelmasta

Toimintaympäristö suunnittelukaudella

Valtiovarainministeriö arvioi katsauksessaan 13.4.2022, että Suomen bruttokansantuote kasvaa 1,5 % v. 2022, 1,7 % v. 2023 ja 1,5 % v. 2024. Reaktiona Venäjän hyökkäykselle Ukrainaan länsimaat ovat asettaneet talouspakotteita Venäjälle, minkä seurauksena Suomen talouskasvu hidastuu viennin ja teollisuustuotannon kautta. Kuluttajahintojen nousun seurauksena BKT:n kasvu hidastuu kotitalouksien ostovoiman heiketessä ja yksityisen kulutuksen kasvun hidastuessa.

Ennusteessa oletetaan, että nyt olemassa olevat pakotteet jäävät voimaan puolin ja toisin. Keskeistä talouden kannalta on, että raaka-aineiden ja energian saatavuus Venäjältä Eurooppaan häiriintyy, mutta ei keskeydy. Ennusteessa ei oleteta Covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi tehtäviä uusia rajoituksia, joilla olisi talousvaikutuksia.

Koronakriisin helpotettua julkisen talouden rahoitusasema on kohentunut ripeästi suotuisan taloustilanteen vetämänä ja julkinen talous jatkaa kohenemistaan lähivuosina. Taloudellisen aktiivisuuden hidastuminen ja varautumis- ja tukitoimet heikentävät kuitenkin julkista taloutta, ja rahoitusasema alkaa huonontua uudelleen keskipitkällä aikavälillä. Velkasuhde alkaa jälleen kasvaa yhtäältä varautumis- ja tukitoimien, mutta myös talouskasvun hiipumisen johdosta. Julkisessa taloudessa arvioidaan olevan noin 5,5 miljardin euron alijäämä vuonna 2026.

Myös parhaillaan neuvoteltavina olevien kunta-alaa koskevien työehtosopimusten palkka- ym. ratkaisut sekä inflaatio vaikuttavat kustannuskehitykseen tulevina vuosina.

Satakuntaliitto on tehnyt neljä ylijäämäistä tilinpäätöstä peräkkäin vuosina 2018-2021 ja myös vuoden 2022 talousarvio pysynee annetun raamin puitteissa. Tätä taustaa vasten kuntaosuuksien korottamiselle ei ole perusteita palkka- ym. kustannusten noususta huolimatta.

Satakuntaliiton talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun lähtökohtina ovat:

- kuntaosuuksien pitäminen vuoden 2022 tasolla

26.09.2022
7/2022

- toimintakuluissa varaudutaan mm.
  - o palkkakustannusten nousuun
  - o uuden EU-ohjelmakauden toteuttamiseen ennakoitua pienemmällä teknisen tuen rahoituksella
  - o kokonaismaakuntakaavan laaja-alaiseen valmisteluun
- projektitoiminnan omien hankkeiden omarahoitusosuudet katetaan ensi sijassa oman henkilökunnan työpanoksella, mutta tarvittaessa kattamiseen voidaan käyttää edellisten tilikausien ylijäämiä
- ylijäämää voidaan erillisin päätöksin käyttää myös muihin tarkoituksiin.

Talousarvion valmisteluaikataulu

- 30.5.2022 maakuntahallituksen päätös talousarvion ja taloussuunnitelman periaatteista ja linjauksista
12.9.2022 maakuntahallitus päättää luonnoksesta, josta pyydetään jäsenkuntien lausunnot
21.11.2022 maakuntahallituksen esitys maakuntavaltuustolle
9.12.2022 maakuntavaltuusto käsittelee ja hyväksyy talousarvion

Valmistelijat: vs. maakuntajohtaja Jukka Mäkilä
hallintopäällikkö Marika Luoma

Täytäntöönpano: Maakuntahallitus

Vs. maakuntajohtaja: Maakuntahallitus hyväksyy vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023–2025 valmisteluaikataulun selostuksen mukaisesti ja evästä jatkovalmistelua.

Maakuntahallitus: Vs. maakuntajohtaja korjasi päätösehdotuksen valmisteluaikataulun osalta vastaamaan pykälää 54:

Talousarvion valmisteluaikataulu

- 30.5.2022 maakuntahallituksen päätös talousarvion ja taloussuunnitelman periaatteista ja linjauksista
26.9.2022 maakuntahallitus päättää luonnoksesta, josta pyydetään jäsenkuntien lausunnot
22.11.2022 maakuntahallituksen esitys maakuntavaltuustolle
9.12.2022 maakuntavaltuusto käsittelee ja hyväksyy talousarvion

Maakuntahallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen ja evästi jatkovalmistelua.

MH 26.9.2022

Esityslistan liitteenä oleva 'Satakuntaliiton talousarvioesitys 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025' on valmisteltu maakuntahallituksen evästysten mukaisesti.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen huomattava lasku edelliseen vuoteen verrattuna selittyy sosiaali- ja terveydenhuollon sisältö- ja rakenneuudistuksen toimintakulujen ja toimintatuottojen siirtymisellä hyvinvointialueelle.

Uudet kunnalliset virka- ja työehtosopimukset astuivat voimaan 1.5.2022. Sopimukset lisäävät Satakuntaliiton henkilöstön palkkakuluja vuoden 2022 tasoon verrattuna n. 3,1 %. Yleinen kustannustason nousu sekä etenkin henkilötyökustannusten nousu vaikuttavat myös Satakuntaliiton yhteistyökumppanien palvelujen ja ohjelmistojen ylläpitohintoihin sekä toistuvaisveloituksiin kustannuksia korottavasti.

Jäsenkunnille ei kuitenkaan esitetä korotuksia maksuosuuksiin vuodelle 2023. Maksuosuudet määräytyvät vuoden 2021 kunnallisverotuksessa maksuunpantujen kunnallis- ja yhteisöverotuottojen mukaisessa suhteessa.

Satakuntaliiton perussopimuksen mukaiset lakisääteiset tehtävät ja yleis- ja luottamushenkilöhallinto rahoitetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla. Tämä sisältää viraston toimintakulut sekä Länsi-Suomen liittojen kanssa yhteistyönä ylläpidettävän Brysselin toimiston (WFEO) kulut. Viraston toiminta jakautuu edelleen aluekehityksen, alueiden käytön, hallinnon ja edunvalvonnan toiminnallisiin kokonaisuuksiin.

Vuonna 2023 talousarvioon varataan määrärahaa kokonaismaakuntakaavan, merialuesuunnittelun ja liikennejärjestelmäsuunnittelun vaatimiin selvityksiin, Satakuntastrategian sidosryhmätyöhön, aluetietopalvelun kehittämiseen ja sähköiseen arkistointiin siirtymiseen. Selvityksiä toteutetaan talousarvion mahdollistamalla tavalla.

Talousarvion laadinnassa ei ole varauduttu mahdollisiin maakuntajohtajan ja hallintojohtajan eläkkeelle siirtymisestä johtuviin ylimääräisiin palkkamenoihin tai muihin kertaluonteisiin kuluihin. Myös loppuvuodesta 2022 tehtävä tietoturvaskenaariot saattaa aiheuttaa ennakoimattomia tietoturvan parantamiseen liittyviä kuluja vuonna 2023.

Satakuntaliitto on myös ilmoittanut osallistuvansa Teljäntorista omistamiensa ja edelleen vuokraamiensa tilojen osalta kiinteistön peruskorjaukseen kertaluonteisella omarahoitusosuudella, joka remontin toteutuessa saattaa tulla maksettavaksi vuonna 2023. Talousarviossa olevat vuokratuotot ovat Teljäntorin toimitilojen vuokria.

Vakituisen henkilökunnan määrä pysyy samana kuin vuonna 2022. Määräaikaisen projektihenkilöstön määrä vaihtelee vuosittain. Myös osa vakituisen henkilöstön palkkakuluista rahoitetaan EU-ohjelmakauden hallinnon ns. teknisellä tuella. Maakuntien liittojen teknisen tuen taso tällä ohjelmakaudella jäi ennakoitua pienemmäksi. Vuoden 2023 määräraha on noin 120 000 euroa.

Satakuntaliiton kuntarahoituksen ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden volyyymi on pidetty vuoden 2022 tasolla.

Lahjoitus taseessa olevasta ylijäämästä

Osana Satakunnan korkeakoulutuksen kehittämistä Satakuntaliiton aiempina vuosina kertyneestä taseen ylijäämästä esitetään lahjoitettavaksi 300 000 euroa Satakunnan Korkeakoulusäätiölle käytettäväksi osarahoituksena eri yliopistojen kautta toteutettavien, Satakunnan kehitystä edistävien tohtorikoulutuksien rahoittamiseen. Määräraha on sisällytetty vuoden 2023 talousarvioon ja talousarvioesitys on siitä syystä poikkeuksellisesti 300 000 euroa alijäämäinen. Satakunnan Korkeakoulusäätiön olisi raportoitava lahjoitusvarojen käytöstä vuosittain Satakuntaliitolle.

Toiminnalliset tavoitteet

Edunvalvonta

Satakunnan vuoden 2023 edunvalvontahankkeet johdetaan pääosin loppuvuonna 2021 valmistuneen Satakuntastrategian sisällöistä ja hankkeista. Keskeisiä toimenpiteitä ovat osaamisen kehittämisen, osaavan työvoiman saannin, liikenneverkon (mm. vt 2, vt 8, Satakunnan rautatieverkko ja perustienpito), sekä pitkäjänteisen, turvallisen ja viihtyisän elin- ja toimintaympäristön kehittäminen Satakuntaan. Erityisenä painotuksena on kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen hallitusohjelmaan ja erityisesti hallitusohjelman toteuttamiseen vaikuttaminen hallituskauden alusta alkaen.

Liiton viestintää, tiedotusta ja toimintaa kehitetään jatkuvasti tavoitteena Satakunnan kehittämistavoitteiden edistäminen ja vuoropuhelun tiivistäminen keskeisten sidosryhmien kanssa. Satakunnan vetovoimatekijöitä tuodaan eri kanavien kautta julkisuuteen ja haetaan positiivista Satakunta-näkyvyyttä.

Aluekehitys

Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala huolehtii aluekehityslainsäädännön mukaisista viranomaistehtävistään ja edistää aluekehitykseen liittyviä kansainvälisiä asioita, koordinoi maakunnan alue-ennakointia, osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointia sekä aluetietopalvelua sekä huolehtii maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnasta.

Vuonna 2023 aluekehityksen toimialalla korostuu EU:n uuden ohjelmakauden 2021-2027 toteuttaminen. Alue- ja rakennepoliittisten hankkeiden osalta Satakuntaliitto on nk. välittävä toimielin, joka tekee Satakunnassa itsenäisesti rahoituspäätöksiä hankkeille Euroopan aluekehitysrahaston, (EAKR-) sekä oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) kautta.

Alueiden käyttö

Alueiden käytön toimialalla siirrytään vuoden 2023 alussa Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheeseen. Kaavan laatimisen lisäksi jatketaan Satakunnan maakuntakaavan, Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 toteutumisen edistämistä ja seurantaa sekä digitaalisen kartta-aineiston kehittämistä, sekä merialuesuunnitelman toteuttamisen edistämistä. Tavoitteena on myös merialuetta koskevan tietopohjan lisääminen ja valmistautuminen merialuesuunnitelman päivitykseen.

26.09.2022
7/2022

Toimialan tehtävien sisällöissä on nähtävissä käynnissä oleva energiamurros, erityisesti uusiutuva energiatuotanto ja vihreän siirtymän hankkeet.

Sote-valmistelu

Satakuntaliitto on vastannut Satakunnan sote-uudistuksen valmisteluun liittyvien hankkeiden hallinnoinnista vuoden 2022 loppuun asti. Hankkeet siirtyvät 1.1.2023 Satakunnan hyvinvointialueen hallinnoitavaksi. Vuodelle 2023 tehtäväksi jäävät vielä hankkeiden selvitykset sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle vuodelta 2022.

Valmistelijat:	hallintojohtaja Jukka Mäkilä hallintopäällikkö Marika Luoma
Täytäntöönpano:	Jäsenkunnat
Maakuntajohtaja:	Maakuntahallitus hyväksyy vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023-2025 taloussuunnitelman lähetettäväksi jäsenkuntiin lausuntoja varten. Kuntien lausunnot pyydetään 17.10.2022 mennessä.
Maakuntahallitus:	Maakuntajohtaja selosti asiaa. Käytiin keskustelu. Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Maakuntahallitus 26.9.2022

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023– 2025

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Sisällys

1	Maakuntajohtajan esipuhe	2
2	Toimialojen keskeiset tehtävät ja tavoitteet	8
2.1	Edunvalvonta ja yhteistyö	8
	Edunvalvonta.....	8
	Kuntayhteistyö.....	9
	Sidosryhmäyhteistyö ja jäsenyydet.....	9
	Viestintä.....	10
2.2	Aluekehityksen toimiala	12
2.3	Alueiden käytön toimiala	26
2.4	Hallintopalveluiden toimiala	37
	Luottamushenkilöhallinto.....	37
	Virasto ja tukipalvelut.....	37
3	Talous	38
3.1	Talousarvio 2023 sekä taloussuunnitelma 2023–2025	38
3.2	Investointi- ja rahoitusosa	39
3.3	Taseen ylijäämien käyttö	39
3.4	Luottamushenkilöhallinto	39
3.5	Varsinainen toiminta	40
3.6	Tekninen tuki	41
3.7	Projektit	42
3.8	Soteuudistuksen hankehallinto	42
3.9	Jäsenkuntien maksuosuudet	43

1 Maakuntajohtajan esipuhe

Satakuntaliiton perussopimuksen 3 §:n mukaan Satakuntaliitto toimii Satakunnan maakunnan, sen kuntien ja asukkaiden eduksi kehittämis-, edunvalvonta-, tutkimus- ja suunnitteluorganisaationa.

Satakuntaliiton tehtävänä on:

- edistää maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä hyvän ympäristön turvaamista sekä valvoa maakunnan etua,
- vahvistaa maakunnan sisäistä sekä kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä sekä toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnan kehittämissasioissa,
- hoitaa alueiden kehittämisestä annetun lain mukaiset aluekehitysviranomaisen tehtävät ts. huolehtia toimialueellaan yleisestä aluepoliittisesta suunnittelusta, aluekehittämisohjelmien valmistelusta ja niiden toteutumisen seurannasta sekä aluehallintoviranomaisille kuuluvien aluekehitystoimenpiteiden yhteensovittamisesta,
- avustaa ja palvella kuntia niiden tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa,
- huolehtia alueellaan maakuntakaavan laatimisesta ja muista maakuntakaavoitukseen liittyvistä tehtävistä ja edistää maakuntakaavan toteuttamista sekä
- huolehtia lainsäädäntöön perustuvista muista tehtävistä sekä jäsenkuntien yhdessä sille osoittamista tehtävistä.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntayhtymissä noudatetaan samoja säännöksiä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan tai kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tai kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Satakuntaliiton perussopimuksen 24 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Satakuntaliiton hallintosäännön 38 §:n mukaan maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviosta päätettäessä maakuntavaltuusto määrittelee, mitkä ovat sen sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Maakuntavaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat viraston viranomaisia. Lisäksi 39 §:n mukaan maakuntavaltuuston hyväksymä talousarvio toimii käyttösuunnitelmana. Maakuntahallitus vastaa talousarvion ja taloussuunnitelman toteutumisesta.

Julkisen hallinnon strategia

Suomalainen yhteiskunta on voimakkaassa murroksessa muun muassa väestön ikääntymisen, muuttoliikkeen ja digitalisaation myötä. Jotta suomalainen julkinen hallinto pystyy vastaamaan yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin, on julkiselle hallinnolle ja palveluille laadittu yhteinen strategia. Strategia julkaistiin 1.12.2020 ja on luettavissa linkistä: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162571/Julkisen_hallinnon_strategia_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

Julkisen hallinnon strategia ohjaa ja vahvistaa koko julkisen hallinnon uudistamista 2020-luvulla. Strategiassa kuvattu hallinnon yhtenäinen ja määrätietoinen uudistaminen sujuvoittaa arjen palveluita, turvaa oikeusvarmuuden yhteiskunnassa ja luo uusia mahdollisuuksia yrityksille ja yhteisöille. Strategialla tavoitellaan hyvää julkista hallintoa koko maan alueella molemmilla kansalliskielillä, digitaalisen esteettömyyden kehittämistä ja selkeän hallinnollisen kielen käytön laajentamista.

Julkisen hallinnon strategiatyössä hallinnon uudistamisen suunta ja keinot määriteltiin yhdessä eri hallinnonalojen, kuntien, kansalaisyhteiskunnan, tutkijoiden ja eri sidosryhmien kanssa 2020-luvun julkisen hallinnon lupaukseksi, päämääräksi ja toimintalinjauksiksi. Strategian osallistava valmisteluprosessi on ollut tärkeässä roolissa valtion, kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden välisen yhteistyön sekä hallinnon ja muun yhteiskunnan vuorovaikutuksen vahvistamisessa sekä yhteisen ymmärryksen rakentamiseksi julkisen hallinnon kehittämisen tarpeesta ja suunnasta.

Katsaus toimintaympäristön tilanteeseen

Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa sekä koronapandemia ovat yhdessä aiheuttaneet vakavan ja pitkäkestoisen kriisin koko maapallon hyvinvoinnin kehittymiselle. Toimimme parhaillaan totaalisen myllerryksen ja ennustamattomuuden ympäristössä, joka vaikuttaa myös Satakunnan ihmisten elinpiiriin arkeen, hyvinvointiin, työllisyyteen ja maakunnan elinkeinoelämän toimintaan. Eikä tämä epävarmuus ole vielä syksyllä 2022 päättymässä tai ohi, vaan Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan ja koronapandemian ja niiden takia päätetyt tai päätettäväksi tulevat rajoitus-, elvytys- ja / tai muut toimet vaikuttavat oleellisesti vuoden 2023 ja sitä seuraavien vuosien toiminnan ja talouden näkymiin tehden näkymästä erityisen epävarman ja utuisen.

Valtiovarainministeriö arvioi kesällä 2022 Suomen BKT:n kasvavan 1,4 % v. 2022. Vuonna 2021 Suomen talous kasvoi 3,5 prosenttia sen jälkeen, kun se putosi 2,3 prosentin koronakuoppaan vuonna 2020. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on nostanut energian, raaka-aineiden sekä ruuan hintoja hyvin nopeasti. Talouden kasvunäkymät lähitulevaisuudessa jäävät vaisuiksi, mitä ruokii osaltaan tänä vuonna lähes kuuteen prosenttiin nouseva inflaatio, joka leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta. Ulkomaankauppa Venäjän kanssa hiipuu ja viennin kasvu hidastuu. Lisääntynyt epävarmuus siirtää investointeja tulevaisuuteen. BKT:n kasvu hidastuu 1,1 prosenttiin v. 2023 ja jatkaa maltillista 1,3 prosentin kasvua v. 2024.

Suomen julkisen talouden tasapainon saavuttaminen etäännyy kansainvälisen talouden epävarmuuksien takia. Valtiovarainministeriön ennuste synkentää näkymää myös valtion velkojen korkomenojen osalta. Ennuste povaa noin 1,2 miljardin euron vuosittaisia korkomenoja

vuoteen 2026 asti, kun aiemmin summan odotettiin laskevan melko tasaisesti vuoteen 2026 asti. Nousua on 300 miljoonaa euroa vuodelle 2023 ja 900 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Kasvatavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita. Valtion oletetaan velkaantuvan miljardeilla vuosittain, vaikka velkasuhde bkt:hen nähden pysyttelisi samalla tasolla talouskasvun myötä.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli vuoden 2022 toukokuussa 61 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työttömiä oli toukokuussa 68 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Työllisyysasteen trendiluku oli toukokuussa 73,9 % ja työttömyysasteen trendiluku 6,1 %.

Satakunnassa oli nyt vuoden 2022 kesäkuun lopussa 8 830 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 480 henkeä (14,4 %) vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli kesäkuussa 9,2 %. Vaikka muuten työttömyys on selvästi laskenut vuoden takaiseen verrattuna, on ulkomaalaisten työttömien määrä hieman noussut. Työvoiman kysyntä jatkui kesällä edelleen vilkkaana. Työ ja elinkeinotoimistossa oli kesäkuussa Satakunnassa yhteensä 5 670 avointa työpaikkaa, joista kuukauden aikana avautuneita uusia työpaikkoja oli reilut 2 800.

Satakunnan erityispiirteet

Satakunnan vahvuustekijöitä ovat:

- Satakunnan sijainti ja infrastruktuuri niin huoltovarmuuden kuin muidenkin kuljetusten kannalta,
- Satakunnan osuus Suomen ulkomaakaupan arvosta,
- vahva automaatio- ja robotiikkaosaamiseen sekä metalliteollisuuden eri toimintoihin perustuva vientiteollisuus,
- elintarvike- ja biotalousosaaminen,
- akku- ja kierrätysliiketoiminnan kehittyminen,
- kulttuuri ja ympäristötekijät

Nämä vahvuustekijät ovat keskeisiä kehittämiskohteita ja toimivat samalla vankkana perusteluna sille, miksi Suomessa kannattaa panostaa Satakunnan kahden keskeisen heikkouden parantamiseen ja poistamiseen.

Kaksi Satakunnan osalta pahinta heikkoutta ovat:

- maakunnan väestömäärän kehitys ja
- koulutusmahdollisuudet.

Ennen koronapandemiaa vallinneen voimakkaan taloudellisen nousukauden aikana väestö keskittyi kiihtyvää tahtia muutamaan kasvukeskuskaupunkiin ja niiden lähikuntiin. Kaupungistumisen trendi ei ole perustrendinä poistunut tai poistumassa, mutta trendiin on tullut koronapandemian seurauksena selkeästi uusia elementtejä, jolloin monipaikkainen asuminen ja työnteko heijastuvat väestökehitykseen positiivisina mahdollisuuksina myös muilla alueilla kuin vain maan isoimmissa kasvukeskuksissa. Tästä muutoksesta Satakunnalla on saavutettavaa ja monipaikkaisuuden hyödyntäminen on asia, jonka kanssa tulee maakunnan väestökehityksen ja osaavan työvoiman saatavuuden näkökulmasta tehdä töitä.

Vuoden 2021 lopussa Satakunnan kokonaisväestömäärä oli 214 281 henkilöä, kun se vuoden 2020 lopussa oli ollut 215 416 henkilöä. Väestömäärän vähenemä oli vuoden aikana siis yli

1 100 henkilöä, kun vähemmän vuotta aiemmin oli yli 1 300 henkilöä. Satakunnan väestömäärän väheneminen on kokonaan selitettävissä luonnollisen väestönlisäyksen (syntyneet / kuolleet) kautta. Satakunnan kaikilla kolmella seudulla kuolleisuus oli selvästi syntyvyyttä suurempi ja kokonaisuudessaan kuolleisuus oli vuonna 2021 1215 henkilöä suurempi kuin syntyvyys. Kottimaan kuntien välisessä muutossa Satakunnasta muutti (jokaiselta seudulta) hieman enemmän väestöä pois kuin muutti Satakuntaan (erotus 577 henkilöä). Kun mukaan otetaan ulkomailta ja ulkomaille tapahtunut muutto niin Satakunnan muuttotase kääntyy positiiviseksi eli maakuntaan on kokonaisuutena tullut vuonna 2021 enemmän väestöä kuin täältä on muuttanut pois. Maahanmuuton osalta maakunnan kaikkien seutujen tilanne oli vuonna 2021 positiivinen ja kokonaisuudessaan maahanmuutto oli 701 henkilöä suurempi kuin maastamuutto. Näin ollen Satakunta sai vuonna 2021 kokonaisuudessaan muuttovoittona 124 henkilöä ja seuduista sekä Porin seutu että Rauman seutu olivat kokonaisuutena perusteella vuonna 2021 muuttovoittoalueita.

Maakunnan kokonaisväkiluku on merkittävä ja maakunnan tulevaisuuden kannalta erityisen merkittävää on nuorten sekä nuorten aikuisten määrän kehitys. Trendinomaisen ennusteen mukaan Satakunnassa 7–15-vuotiaiden määrä laskee nykyisestä noin 20.000 henkilöstä alle 14.000 henkilöön vuoteen 2040 mennessä. Vastaavat luvut 16–18-vuotiaiden osalta ovat noin 7.000 → noin 5.000.

Väestöennusteet näyttävät selvästi, että Satakunnan väestömäärä ja erityisesti nuorten ikäluokat ovat pieneneviä. Lisäksi maakunnan väestön koulutustaso on alle maan keskiarvon, erityisesti korkea-asteen koulutuksen suorittaneiden suhteellisen osuuden ollessa pieni. Koko maassa korkea-asteen tutkinnon on suorittanut 32,6 % ja Satakunnassa 26,5 % 15 vuotta täytäneistä.

Satakunnan osuus maamme tuotekehitys- ja innovaatio (tki) -toiminnasta on hyvin pieni asukaslukuun nähden. Satakunnan väestöosuus maan koko väestöstä on 3,9 % ja maakunnassa valmistettavan tuotannon osuus Suomen kokonaisviennistä vuonna 2021 jopa 7,8 %, mutta osuus maamme tki-toiminnan menoista on vain 1,2 %. Julkisen ja korkeakoulusektorin osuus on ainoastaan 0,8 %!

Satakunnan ja koko Suomen menestys perustuu pitkälle osaamiseen sekä kykyyn kehittää ja soveltaa uusinta teknologiaa. Jos Satakunta ei saa kirittyä kiinni osaamistasossa muuta maata, niin osaavaan työvoimaan perustuvilla, kansainvälisesti toimivilla markkinoilla Satakunnan alueen kehitys vaikeutuu nykyisestä. Osaamistason nostamisessa taas koulutuspaikoilla ja koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyönä tehtävällä tki-toiminnalla on suuri merkitys niin nuorten koulutuksen ja sosiaaliseen elämään kiinnittymisen kuin jatkuvan oppimisenkin kannalta. Koulutuspaikkojen laadullinen ja määrällinen kehittyminen taas edellyttää, että paikoille on osoitettavissa kysyntää niin työmarkkinoille sijoittumisen kuin koulutukseen halukkaidenkin osalta. Koulutus- ja työperäinen maahanmuutto ja näiden eteen tehtävä työ on perusväestön koulutus- ja työmahdollisuuksista huolehtimisen ohella tärkeää.

Satakuntaliiton keskeiset hallitusohjelmavoitteet kevään 2023 eduskuntavaalien pohjalta muodostettavalle hallitukselle

Turvallinen ja menestyvä Suomi tarvitsee elinvoimaisen Satakunnan. Viedäkseen Suomen kehitystä eteenpäin Satakunta tarvitsee:

- lisää voimavaroja yliopisto- ja korkeakoulutoiminnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen
- läntisen Suomen logististen ja huoltovarmuuteen liittyvien kansallisten vahvuuksien ja mahdollisuuksien tunnistamisen sekä resurssoinnin
- erityisesti panostuksia vihreän siirtymän toimialoille: elintarviketuotanto ja -teollisuus, biotalous, energia- ja akkuklusteri sekä kierrätysliiketoiminta
- varmuuden toimivista lentoliikenneyhteisistä

Painopisteitä toimialoilta

Satakunnan edunvalvonnan osalta on viime vuosina saatu aktiivisen valtakunnantason ja alue-tason yhteistyön kautta merkittäviäkin edistysaskeleita niin Satakunnan korkeakoulutuksen kehittämisen (esim. tekniikan ylioppilaspohjaisen kandidaattikoulutuksen aloittaminen vuonna 2023 Porin yliopistokeskuksessa, SAMK:n koulutusvastuiden ja -paikkojen lisääminen, Diakin Porin kampuksen kehittäminen) kuin myös rautatieverkon ja valtatie 8 osalta. Vuonna 2023 edunvalvontahankkeet johdetaan pääosin loppuvuonna 2021 valmistuneen Satakuntastrategian sisällöistä ja hankkeista. Keskeisiä toimenpiteitä ovat osaamisen kehittämisen, osaavan työvoiman saannin, liikenneverkon (mm. vt 2, vt 8, Satakunnan rautatieverkko ja perustien-pito), sekä pitkäjänteisen, turvallisen ja viihtyisän elin- ja toimintaympäristön kehittäminen Satakuntaan. Vuonna 2023 erityisenä painotuksena on kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen hallitusohjelmaan ja erityisesti hallitusohjelman toteuttamiseen vaikuttaminen hallituskauden alusta alkaen.

Liiton viestintää, tiedotusta ja toimintaa kehitetään jatkuvasti tavoitteena Satakunnan kehittämistavoitteiden edistäminen ja vuoropuhelun tiivistäminen keskeisten sidosryhmien kanssa. Satakunnan vetovoimatekijöitä tuodaan eri kanavien kautta julkisuuteen ja haetaan positiivista Satakunta-näkyvyyttä.

Maakuntien liittoja koskeva aluekehittämisen lainsäädäntö uudistui vuonna 2021. Satakuntaliiton aluekehityksen toimialan tehtävät perustuvat uudistuksen jälkeen lakeihin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan toimeenpanosta (756/2021) sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021). Uudistuksessa maakuntien liittojen aluekehittämisen tehtävät säilyivät pääosin ennallaan.

Aluekehityksen toimiala laatii aluekehityslainsäädännön mukaisesti maakunnalle pitkän aikavälin strategian sekä seuraa ja edistää maakuntaohjelman 2022–2025 temaattisten kehittämiskokonaisuuksien toteutumista. Aluekehityslain mukaan tehtäviin kuuluvat myös kuntien ja maakuntien välinen yhteistyön ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksien edistäminen, aluekehittämistä tukeva verkostoituminen sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan edistäminen.

Lisäksi aluekehittämisen toimiala edistää aluekehitykseen liittyviä kansainvälisiä asioita, koordinoi maakunnan alue-ennakointia, osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointia sekä aluetietopalvelua sekä huolehtii maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnasta.

Vuonna 2023 aluekehityksen toimialalla korostuu EU:n uuden ohjelmakauden 2021-2027 toteuttaminen. Alue- ja rakennepoliittisten hankkeiden osalta Satakuntaliitto on nk. välittävä

toimielin, joka tekee Satakunnassa itsenäisesti rahoituspäätöksiä hankkeille Euroopan aluekehitysrahaston, (EAKR-) sekä oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) kautta.

Alueiden käytön toimialalla on käynnistetty Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadintaprosessi. Aloitus- ja tavoitevaiheen jälkeen siirrytään valmisteluvaiheeseen vuoden 2023 alussa. Kaavaa varten laaditaan tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat. Kaavan laatimisen lisäksi jatketaan edelleen Satakunnan maakuntakaavan, Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 ja Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 toteutumisen edistämistä ja seurantaan sekä digitaalisen kartta-aineiston kehittämistä.

Suomen merialuesuunnitelman 2030 ja erityisesti Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelman toteuttamisen edistäminen ja vaikuttavuuden arviointiin osallistuminen ovat lähivuosien tehtäviä yhteistyössä rannikon maakuntaliittojen ja ympäristöministeriön kanssa. Tavoitteena on myös merialuetta koskevan tietopohjan lisääminen ja valmistautuminen merialuesuunnitelman päivitykseen.

Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman päivityksen valmistuttua keskitytään suunnitelman toteutuksen edistämiseen ja seurantaan jatkuvan liikennejärjestelmätyön puitteissa. Lisäksi jatketaan Länsi-Suomen liikennestrategiassa suunniteltujen maakuntien yhteisten toimien edistämistä.

Alueiden käytön toimiaan tehtävien sisällöissä on nähtävissä käynnissä oleva energiamurros, erityisesti uusiutuva energiatuotanto ja vihreän siirtymän hankkeet. Lisäksi alueiden käytön toimialalla tehtävässä suunnittelutyössä ja muussa toiminnassa on tarpeen kiinnittää yhä enemmän huomiota luonnonvarojen kestäväan käyttöön, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen sekä hyvän ympäristön turvaamiseen.

Satakuntaliitto on vastannut Satakunnan sote-uudistuksen valmisteluun liittyvien hankkeiden hallinnoinnista vuoden 2022 loppuun asti. Hankkeet siirtyvät 1.1.2023 Satakunnan hyvinvointialueen hallinnoitavaksi. Vuodelle 2023 tehtäväksi jäävät vielä hankkeiden selvitykset sosiaali- ja terveysministeriölle vuodelta 2022.

Satakuntaliiton talous

Koronatukien helpottamien vuosien jälkeen Satakunnan kuntien taloudellinen tilanne voi uudelleen kiristyä yleisen kustannuskehityksen ja erityisesti hyvinvointialueiden perustamisesta aiheutuvasta kuntaverotuksen muutoksesta johtuen. Satakuntaliiton rahoituksen päätulonlähteenä oleva kuntaosuuksien kokonaismäärä esitetään pidettäväksi vuonna 2023 vuoden 2022 suuruisena. Kuntaosuuksien kokonaismäärää korotettiin lievästi viimeksi vuodelle 2020, kun sitä ennen kuntaosuuksien kokonaismäärä pysyi samalla tasolla vuodesta 2014 lähtien. Satakuntaliitossa kunta-alan sopimukseen ja lisääntyneisiin lakisääteisiin tehtäviin perustuva palkkamenojen kasvu, sekä tilaisuuksien järjestämisen ja matkustamisen palautuminen ja yleinen hintojen nousu pyritään kattamaan liiton toimintojen kehittämisen ja toimintatapojen muuttamisen kautta.

Asko Aro-Heinilä

2 Toimialojen keskeiset tehtävät ja tavoitteet

2.1 Edunvalvonta ja yhteistyö

Satakuntaliiton perussopimuksen mukaisesti edunvalvonta on maakuntaliiton keskeinen tehtävä. Edunvalvontaa, yhteistyötä ja viestintää toteuttaa erityisesti maakuntajohtajan työtiimi.

KESKEISIMMÄT TAVOITTEET

- Maakunnan osaamistason ja elinkeinoelämän edellytysten edistäminen
- Tunnettuuden ja vetovoimaisuuden lisääminen
- Satakuntastrategiaan pohjautuva edunvalvonta ja yhteistyö

Edunvalvonta

Tuloksellinen edunvalvonta perustuu siihen, että maakunnan eri toimijoilla on samansuuntainen näkemys ja tahtotila maakunnan kehittämislinoista.

- Edunvalvontatavoitteet johdetaan pääosin Satakuntastrategian sisällöistä.
- Vaikutetaan ja reagoidaan Satakuntaa koskeviin ajankohtaisiin edunvalvonnallisiin kysymyksiin, mm. järjestämällä kansanedustajaehdokkaille infotilaisuuksia ja materiaalia Satakuntaa koskien.
- Satakuntaliitto ajaa edunvalvontatavoitteitaan valtionhallinnon suunnitelmiin ja ohjelmiin. Keskeisinä toimenpiteinä liikennettä, elinkeinoelämää ja koulutusta koskeviin päätöksiin vaikuttaminen. Vuonna 2023 keskeistä on uuden hallituksen hallitusohjelmaan vaikuttaminen ja hallitusohjelman mahdollisuuksien hyödyntäminen Satakunnassa.
- Tehdään edunvalvontayhteistyötä maakunnan keskeisten sidosryhmien kanssa ja informoidaan laajalti toimijoita maakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Järjestetään aktiivisesti vierailuja, tilaisuuksia, tapaamisia ja keskusteluja eduskunnan, valtion viranomaisten ja muiden päättäjien kanssa. Panostetaan erityisesti SuomiAreena viikon tilaisuuksiin.
- Toteutetaan ja kehitetään satakuntalaisille nuorille tarkoitettua yhteiskunnallista vaikuttamistyötä koskevaa Satakunnan Vaikuttajakoulua.
- Toteutetaan maakunnallista Satli SataNuva -hanketta kesään 2023 saakka.

Kuntayhteistyö

Satakuntaliitto tarjoaa jäsenkunnilleen foorumin yhteisille keskusteluille uudistuksista ja rakenteellisista ja toiminnallisista muutoksista. Tarvittaessa liitto edesauttaa valmistelua esim. erillisten työryhmien perustamisen kautta.

- Toteutetaan yhteistyötä jäsenkuntien kanssa sovittavissa yhteisissä asioissa.
- Järjestetään säännöllisesti kuntajohtajakokouksia, ja toiveiden mukaan muita yhteisiä tapaamisia.
- Tuetaan kuntia maakunnallisesti merkittävässä edunvalvonnallisissa tavoitteissa.

Sidosryhmäyhteistyö ja jäsenyydet

Yhteistyöverkostojen luominen kansallisesti ja kansainvälisesti sisältyy liiton kaikkien toimialojen toimintaan.

- Koordinoidaan ja valmistellaan Satakunnan kansanedustajien yhteistyöryhmän toimintaa ja tapaamisia erityisesti yhteisten linjausten ja maakunnan ja päättäjien vuorovaihtuksen näkökulmasta.
- Ylläpidetään vapaamuotoista Suomi tarvitsee Satakunnan -ryhmää, joka valmisteleekin maakunnan edunvalvonnalle keskeisiä asioita.
- Järjestetään tarpeen mukaan koronatilanteen vuoksi muodostetun seurantaryhmän kokoontumisia myös korona-ajan mahdollisesti päättyessä.
- Hyödynnetään verkostomaisesti toimivaa Satakuntavaltuuskuntaa, kehitetään sen toimintaa ja rekrytoidaan lisää jäseniä. Valtuuskuntaan kuuluu Satakunnassa syntyneitä tai täällä muuten vaikuttaneita henkilöitä, jotka haluavat toimia Satakunta-tietoisuuden ja maakunnan myönteisen kehityksen edistämiseksi. Valtuuskunnalle tiedotetaan aktiivisesti maakunnan asioista ja järjestetään mahdollisuuksien mukaan kokoontumisia Helsingissä ja maakunnassa tai tapaamisia etäyhteyksin.
- Satakuntaliitto tukee hyvinvointialueen toiminnaksi siirtyvän Satakunnan vanhusneuvoston työtä.
- Maakuntahallituksen ja Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan kesken järjestetään vuosittain kaksi yhteistyötapaamista, jossa käsitellään järjestötoimintaan ja -yhteistyöhön liittyviä ajankohtaisia asioita.
- Osallistutaan Länsi-Suomen maakuntien (Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Pohjanmaa, Pirkanmaa, Satakunta, Kanta-Häme) kotimaan yhteistoimintaan.
- Jatketaan aihe- ja tapauskohtaista muuta strategista yhteistyötä muiden maakuntien kanssa.

- Maakuntajohtajan työtiimi osallistuu yhteistyöhön seuraavissa aluekehityksen toimialan koordinoimissa kansainvälissä verkostoissa:
  - Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Pohjanmaan liittojen yhteinen Brysselissä sijaitseva Eurooppa-toimisto WFEO.
  - Yhteistyö Kiinan Changzhoun ja Ningbon alueiden sekä CASST- ja SAWS -organisaatioiden kanssa tarkastellaan uudelleen.
- Satakuntaliitto on mukana ja toimii aktiivisesti mm. seuraavissa maakunnan liikennehankkeiden edunvalvontaryhmittymissä

Maantiet:

- Helsinki-Forssa-Pori -liikennekäytävän neuvottelukunta. Veto- ja valmisteluvastuu on vuonna 2022 Hämeen liitolla ja siirtynee 2023 Satakuntaliitolle.
- Kasitieverkosto edunvalvontaryhmittymä ja VT 8 -eduskuntaverkosto, veto- ja valmisteluvastuu on kesään 2022 asti Varsinais-Suomen liitolla, jonka jälkeen se siirtyy Pohjois-Pohjanmaan liitolle.
- VT 8 foorumi (yhteysväli Turku-Pori), vetovastuussa Rauman kauppakamari
- VT3 -vaikuttamisen ohjausryhmä ja eduskuntaverkosto

Rautatiet:

- Pori/Rauma-Tampere -radan työryhmä. Veto- ja valmisteluvastuu on Satakunnalla (pj. Porin kaupunki, sihteeri Satakuntaliitto)
  - Pori-Parkano-Haapamäki -raideliikennekäytävän työryhmä. Työryhmän sihteeriys ja valmisteluvastuu on Satakuntaliitolla.
  - Rauman radan henkilöjunaliikenteeseen liittyvä ryhmä
  - Päärata+ (6 maakuntaa) ryhmä
  - päärataryhmä (11 maakuntaa)
  - Pro Rautatie ry
- Liitto koordinoi Länsi-Suomen pelastusharjoitusalueen ja Porin lentokentän alueen kehittämisen toimijoiden yhteistyötapaamisia (PELE-ryhmä)

Viestintä

Viestinnän tavoitteena on:

- tiedottaa Satakuntaliitossa tehtävästä työstä
- edistää viestinnän keinoin maakunnan kannalta tärkeitä tavoitteita

- perehdyttää kohderyhmiä haluttuihin teemoihin ja vaikuttaa valmisteluun ja päätöksentekoon
- lisätä maakunnan tunnettuutta ja vetovoimaa, muokata ilmapiiriä ja hakea julkista tukea maakunnalle tärkeille asioille
- ylläpitää sivustoa www.satakunta.fi sekä Satakuntaliiton kanavia Instagramissa, Facebookissa, LinkedInissä ja Twitterissä sekä tuottaa sivustolle ja eri kanaviin sisältöä
- tuottaa tarkoituksenmukaista sähköistä materiaalia maakunnan tunnettuuden lisäämiseksi
- valmistella tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan myös englanninkielistä aineistoa
- seurata palveluiden käyttöä ja kehittää palveluita seurannan pohjalta
- julkaista säännöllisesti maakuntajohtajan blogia ajankohtaisista asioista
- edistää tiedonsiirtoa liiton henkilöstön sisällä mm. säännöllisillä viestintäpalavereilla
- osallistua yhteistyökumppanien kanssa 2–3 Satakuntaa tunnetuksi tekevään yhteismarkkinointitapahtumaan

2.2 Aluekehityksen toimiala

Aluekehittämisen päämääränä alueen elinvoiman ja kilpailukyvyn sekä sen asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Satakuntaliiton aluekehityksen toimialan tehtävät perustuvat lakeihin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021) sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta. (757/2021).

Satakuntaliiton *aluekehittämisen toimialaa* koskevia keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia ovat:

- Maakunnan pitkän aikavälin strategian valmistelu ja toimeenpano
- Alueen elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja alueen älykkään erikoistumisen edistäminen
- Aluekehityksen sekä toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutosten seuranta ja ennakointi
- Kuntien välisen, kuntien ja maakunnan välisen sekä ylimaakunnallisen yhteistyön edistäminen
- Aluekehitykseen liittyvien kansallisten ja kansainvälisten asioiden ja yhteyksien edistäminen
- Kulttuurin edistäminen osana maakunnallista strategiatyötä sekä maakunnallista identiteettiä ja asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen
- Kansallisen aluekehittämisrahoituksen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen hallinnointi ja toimeenpano kuten alueiden kehittämisestä ja rakennerahastohankkeiden toimeenpanosta sekä
- Alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta säädettyjen tehtävien hoitaminen.

Yhteistyössä Satakuntaliiton alueiden käytön ja edunvalvonnan toimialojen kanssa aluekehityksen toimiala edistää osaltaan laissa mainittua luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista sekä laadukkaan elinympäristön tilaa koskevaa suunnittelua.

Laissa alueiden kehittämisestä säädetään myös, että maakunnan liitto hoitaa tehtäviään:

- toimimalla laajassa yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien viranomaisten sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa,
- ottamalla huomioon kuntien erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet,
- osallistumalla keskeisten aluekehittämiseen osallistuvien valtion aluehallintoviranomaisten strategiseen suunnitteluun ja tulosoajaukseen,
- tekemällä yhteistyötä korkeakoulujen ja koulutuksen järjestäjien kanssa maakunnan aluekehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi sekä
- edistämällä maakunnan yleistä kehittämistä ja etuja.

Maakuntien liitot voivat myös sopia tehtävien kokoamisesta tai muusta yhteistyöstä asioissa, joissa se on mm. lain alueiden kehittämisestä tai rahoituslain 9 §:ssä tarkoitettujen tehtävien asianmukaisen hoidon kannalta tarpeellista.

ALUEKEHITTÄMISEN TOIMIALAN KESKEISIMMÄT TAVOITTEET 2023

Maakunnan pitkän aikavälin strategian valmistelu ja toimeenpano

- Huolehditaan Satakunta-strategian toimeenpanosta ja seurannasta.
- Valmistaudutaan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti aluekehittämislainsäädännön (756/2021) mukaisiin alueiden kehittämisen keskusteluihin 2023.

Aluekehityksen, toimintaympäristön muutosten sekä osaamistarpeiden seuranta ja ennakointi

- Satakunnan aluekehittämisen tilannekuvaraportti tarjoaa ajantasaista tietoa Satakunnan kehityksen tilasta sekä palvelevat maakuntaohjelman seurantaa ja maakunnan edunvalvontaa.
- Julkaistaan Satakunnan talouskatsaus kaksi kertaa vuodessa yhteistyössä alueellisten kumppaneiden kanssa.
- Huolehditaan osaamistarpeiden ennakoinnista yhteistyössä maakunnan koulutusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän kanssa.

Kuntien välisen, kuntien ja maakunnan välisen sekä ylimaakunnallisen yhteistyön edistäminen

- Satakuntaliitto ja maakunnan keskeiset kehittämistoimijat käyvät systemaattista ja jatkuvaa vuoropuhelua maakunnan kehittämiseksi ja alue-ennakoinnin sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttamiseksi.
- Osallistutaan ylimaakunnalliseen yhteistyöhön etenkin naapurimaakuntien sekä läntisen Suomen maakuntien kanssa.

Aluekehitykseen liittyvien kansallisten ja kansainvälisten asioiden ja yhteyksien edistäminen

- Osallistutaan aluekehittämisen kansallisten yhteistyöryhmien ja verkostojen toimintaan.
- Edistetään maakunnan kansainvälisten verkostojen ja yhteyksien toimintaa.

Alueen elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja älykkään erikoistumisen edistäminen sekä osaamisen kehittäminen

- Toteutetaan maakunnan älykkään erikoistumisen mukaiset tutkimus-kehittämis- ja innovaatiofoorumit
- Edistetään maakunnallisen osaamis- ja innovaatioekosysteemin toimintamallin toimeenpanoa.
- Toteutetaan Satakunnan älykkään erikoistumisen strategiaa ja seurantaa.

Maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistäminen osana maakunnallista strategiatyötä

- Edistetään Satakunnan kulttuuristrategian toimeenpanoa ja huolehditaan kulttuuristrategian seurannasta.
- Toteutetaan maakunnalliset kulttuuri- ja matkailufoorumit

Kansallisen aluekehittämisrahoituksen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen hallinnointi ja toimeenpano (alueiden kehittämisestä ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa (47/2021) säädetyllä tavalla.

- Huolehditaan Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) sekä sen sihteeristön (MYRS) toiminnasta
- Vastataan EU-ohjelmakauden 2021-2027 toteuttamisesta (EAKR, JTF) Satakunnassa välittävä toimielimenä. Huolehditaan ohjelmakauden 2014-2020 toimeenpanosta
- Vastataan kansallisen AKKE-aluekehittämisrahoituksen rahoittajan tehtävistä.
- Satakuntaliitto vastaa EU-ohjelmakauden 2021–2027 toteuttamisen osalta Länsi-Suomen maakuntien yhteisestä ohjelmakoordinaatiosta.

Maakunnan pitkän aikavälin strategian valmistelu ja toimeenpano

Satakunta-strategia hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 10.12.2021. Satakunta-strategia sisältää:

- Satakunnan kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilan 2050
- Satakunnan aluekehityksen strategiset linjaukset vuosille 2022-2025 (maakuntaohjelma) sekä
- Satakunnan älykkään erikoistumisen strategian 2021-2027.

Satakunta-strategiaa toteutetaan EU- ja kansallisin varoin sekä edunvalvonnan keinoin. Satakunta-strategian toteutumista edistetään vuoden 2023 aikana vuorovaikutuksessa muiden maakuntien, kuntaliiton, työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, ELY-keskusten sekä tarkoituksenmukaisesti muiden mahdollisten tahojen kanssa. Satakunta-strategiaan sisältyvän maakuntaohjelman seuranta ja toimeenpanoa edistetään Työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

Satakunta-strategian toimeenpanoon ja seurantaan liittyviä keskeisiä toimenpiteitä vuonna 2023 ovat:

- Laaditaan Satakunta-strategian toteutumisen seurantaraportti maakuntavaltuustolle vuoden 2023 aikana.
- Laaditaan strategian toimeenpanosuunnitelma syksyllä 2023, mikäli TEM niin ohjeistaa.
- Seurataan älykkään erikoistumisen strategian 2021-2027 toteuttamista osana Satakunta-strategian seuranta.
- Toteutetaan maakunnalliset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiofoorumit sekä kulttuuri-, matkailu- sekä muut sidosryhmäfoorumit osana Satakunta-strategian toimeenpanoa ja seuranta.
- Valmistellaan yhteistyössä muiden Länsi-Suomen maakuntaliittojen kanssa maakuntaohjelman tavoitteiden toimeenpanon arviointia, joka tulee lain mukaan toteuttaa vähintään kerran ohjelmakauden aikana ulkopuolisen arvioitsijan toimesta.
- Valmistaudutaan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti aluekehittämis-lainsäädännön (756/2021) mukaisiin alueiden kehittämisen keskusteluihin 2023.

Aluekehityksen ja toimintaympäristön muutosten ennakointi ja seuranta

Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala vastaa aluekehityslainsäädännön mukaisesti alue-ennakoinnin yhteensovittamisesta maakunnassa. Tehtäviin kuuluvat sekä alueellisen pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakoinnin yhteensovittaminen sekä ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu.

Aluekehittäminen ja ennakointi edellyttävät kattavaa vertailukelpoista tietoa toimintaympäristöstä ja kehityksen tilasta. Aluekehityksen toimiala arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä ja kehittämistoiminnan vaikuttavuutta. Käytännössä aluekehityksen seuranta ja alue-

ennakointi on numeerisen, teemakarttapohjaisen ja paikkatiedon hallintaa sekä analysoidun tiedon vaihtoa ja tietopalvelua. Tietotarjonta maakunnallisen kehityksen seurantaan ja aluepoliittisen päätöksenteon tueksi uudistuu merkittävästi kaiken aikaa.

Satakuntaliiton maakunnallinen tilasto- ja tietopalvelu tarjoaa täsmällistä tietoa maakunnan, sen kuntien, yritysten, oppilaitosten ja muiden toimijoiden kehittämisen tueksi. Satakuntaliitto pyrkii palvelemaan maakunnan eri tahojen päätöksentekoa ja auttaa rakentamaan yhteistä näkemystä Satakunnan tulevaisuudesta. Vahva tietopohja mahdollistaa perusteltujen valintojen tekemisen, ennakoinnin ja ohjaa toimintaa oikeaan suuntaan.

- Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala ylläpitää ja kehittää maakunnallista tilasto- ja aluetietopalvelua.
- Alue-ennakoinnin johtoryhmä toimii tilasto- ja tietopalvelujen tuottamisen yhteistyöryhmänä.
- Huolehditaan aluekehittämisen toimialan sekä alueiden käytön ja edunvalvonnan tehtävissä tarvittavan tiedon hankinnasta sekä analysoinnista ja selvitysten laadinnasta.
- Laaditaan alueellinen tilannekuvaraportti kerran vuodessa maakuntavaltuustolle. Ajantasaiset seurantaraportit tarjoavat kattavaa tietoa Satakunnan kehityksen tilasta ja älykkästä erikoistumisesta sekä palvelevat Satakunta-strategian seurantaa ja maakunnan edunvalvontaa.
- Laaditaan kaksi kertaa vuodessa Satakunnan taloussuhdannekatsoa yhteistyössä alueellisten kumppaneiden kanssa.
- Toteutetaan alue-ennakoinnin vuosikello. Alue-ennakoinnin vuosikello sisältää viisi aluekehityksen seurantaa ja ennakointia palvelevaa tilaisuutta:
  - 1)** Maakunnallisten alue-ennakoinnin foorumien teemat kytkeytyvät Satakunta-strategian strategiaan kehittämisteemoihin sekä älykkään erikoistumisen 2021–2027 strategiaan. Foorumien tehtävänä on tarjota maakunnalliselle tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalle keskustelufoorumi. Foorumit kytkeytyvät myös maakunnallisen osaamisprofiilin laadintaan.
  - 2-3)** Alueellisia kehitysnäkymiä tarkastellaan kaksi kertaa vuodessa (kevät-syys) Satakunnan ELY-keskuksen koordinoimana seuduittaisena yhteistyönä. Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala osallistuu alueellisten kehitysnäkymien laadintaan.
  - 4)** Satakuntaliitto laatii aluekehityksen tilannekuvaraportin kerran vuodessa keväisin.
  - 5)** Satakuntaliitto järjestää vuosittain Tulevaisuusfoorumin, jossa tarkastellaan maakunnallisen kehittämisen ajankohtaisia teemoja sekä tulevan vuoden ennakoititeemoja aluekehittämisen ja edunvalvonnan lähtökohdista.
- Jatketaan alue-ennakoinnin johtoryhmän työskentelyä alue-ennakoinnin vuosikellon koordinoinnissa.
- Osaamis- ja koulutustarpeiden tarkastelu osana alue-ennakoinnin vuosikelloa. Jatkuvan oppimisen sisältöjen täsmentäminen maakunnan koulutuksenjärjestäjien ja muiden toimijoiden yhteistyössä.

- Osaamis- ja innovaatioekosysteemien toimintamallin ylläpito ja päivittäminen
  - Seurataan muutostarpeita ja ylläpidetään maakunnallista osaamis- ja innovaatioekosysteemin toimintamallia
- Älykkään erikoistumisen strategisten painopisteiden toteuttaminen ja seuranta osana Satakunta-strategian toimeenpanoa.

Kuntien välisen, kuntien ja maakunnan välisen sekä ylimaakunnallisen yhteistyön edistäminen

Ylimaakunnallisen yhteistyön edistäminen

Länsi-Suomen maakuntien liitot; Satakunta, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Suomi ja Pirkanmaa tekevät yhteistyötä rakennerahastohallinnossa. Maakuntaohjelmat luovat edellytyksiä ylimaakunnallisille kumppanuuksille ja esim. Länsi-Suomen maakuntien älykkään erikoistumisen teemoissa (WFEO), myös EUn tason yhteistä profiilia on mahdollista vahvistaa.

- Vuonna 2023 jatketaan rakennerahastohallinnon ja hyvien käytäntöjen yhteistyötä Länsi-Suomen maakuntien kanssa

Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntahallitukset ovat linjanneet keskeisimmiksi yhteisiksi aluekehittämisen- ja edunvalvontateemoiksi VT8 II-vaiheen toteuttamisen, meriklusterin ja sen alihankintaverkoston kehittämisen sekä Saaristomeren ja Selkämeren tilan parantamisen. Maakuntien liittojen lakisääteinen tehtävä on myös merialuesuunnittelu, jota tehdään yhteistyössä rannikkomaakuntien kanssa.

- Vuonna 2023 jatketaan aluekehittämisen yhteistoimintateemojen edistämistä yhteistyössä Varsinais-Suomen liiton kanssa.
- Tehdään yhteistyötä myös muiden maakuntien liittojen kanssa. Yhteistyössä huomioidaan erityisesti Satakunnan naapurimaakunnat.

Länsi-Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman koordinaatio ohjelmakaudella 2021-2027

Satakuntaliitto koordinoi Länsi-Suomen maakuntaliittojen EU:n ohjelmakauden 2021–2027 ohjelmallista ja hankehallinnollista yhteistyötä.

- Vuonna 2023 jatketaan Länsi-Suomen ohjelma- ja hankehallinnollisen yhteistyön koordinaatiota

Pohjoinen kasvuvyöhyke (PKV)

Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakunnat ovat olleet mukana Pohjoisen kasvuvyöhykkeen kasvusopimuksessa, joka on muodostanut Etelä-Suomen kaupunkien ja maakuntien yhteistyöverkoston. Pohjoinen kasvuvyöhyke-hankkeen koordinaatiosta vastaa isäntäorganisaatio Turun kaupunki. Kasvuvyöhykkeen toiminta uudistuu vuonna 2023. Toiminta ei jatkune

hanketoimintana vaan enemmän edunvalvonnallisena toimintana suuntautuen yhä enemmän EU:n suuntaan ja myös invest-in toiminnan näkökulmasta.

Vuoden 2023 aikana aluekehityksen toimialan/Satakuntaliiton edustaja osallistuu mahdollisuuksien mukaan Pohjoisen kasvuvyöhykkeen johtoryhmän työskentelyyn.

- Edistetään ja seurataan Pohjoisen kasvuvyöhykkeen edunvalvonnallista toimintaa yhteistyössä Porin ja Rauman kaupunkien kanssa.

Kuntien välisen sekä kuntien ja maakunnan välisen yhteistyön edistäminen

Aluekehityksen toimiala edistää vuonna 2023 kuntien välistä sekä kuntien ja maakunnan välistä yhteistyötä osallistumalla mm. seuraavien verkostojen ja ryhmien työskentelyyn:

- Kuntien kulttuuriverkosto
- Rauman korkeakouluverkosto
- Rauman elinkeinoneuvottelukunta
- Porin elinkeinotoiminnan neuvottelukunta
- Porin ekosysteemisopimuksen johtoryhmä
- Länsi Suomen maakuntien AURA-koordinaatiotyöryhmä (ohjelmakausi 2021-2027)
- Tarvittaessa tehdään yhteistyötä myös muiden kunta- ja kuntayhtymäpohjaisten verkostojen kanssa.

Aluekehitykseen liittyvien kansallisten ja kansainvälisten asioiden ja yhteyksien edistäminen

Kansalliset verkostot:

- Aluekehityksen toimiala tekee kansallisesti yhteistyötä toimialaansa liittyvissä asioissa. Yhteistyötä tehdään mm. Suomen muiden maakuntien liittojen, ELY-keskusten, kansallisten verkostojen ja teemahankkeiden, eri ministeriöiden sekä asiantuntijatahojen kanssa.

Kansainväliset verkostot:

- Vuoden 2023 aikana aluekehityksen toimiala tukee satakuntalaisia toimijoita osallistumaan EU-tason keskusteluun ja tilaisuuksiin sekä toimimaan aktiivisesti verkostoissa.
- Satakuntaliiton kansainvälisten asioiden yhteistyöryhmä käsittelee kansainväliseen toimintaan liittyviä asioita. Yhteistyöryhmän puheenjohtajuus on aluekehitysjohtajalla ja sihteeriys kansainvälisiä asioita koordinoivalla aluekehitysasiantuntijalla.

WFEO

Maakunnan kansainvälistymisen edistämisessä keskeinen resurssien tarjoaja on Euroopan Unioni. WFEO (West Finland European Office) on Länsi-Suomen maakuntien yhteinen Eurooppa-toimisto Brysselissä. Edunvalvontatehtävien lisäksi WFEO:n toimiston tehtävänä Brysselissä on tukea Satakunnan toimijoiden EU-hanketoimintaa ja toimia eurooppalaisissa verkostoissa kumppaneiden ja yhteyksien rakentamiseksi. Aluekehitys tekee tiivistä yhteistyötä

WFEO:n kanssa, joka auttaa satakuntalaisia toimijoita tiedonhankinnassa, verkostoitumisessa sekä EU-ohjelmien hyödyntämisessä.

- Satakuntaliiton aluekehityksen toimialan edustajat ovat jäseninä Länsi-Suomen maakuntien yhteisen Brysselin toimiston toimintaa ohjaavassa ohjausryhmässä.
- Kehitetään ja tehostetaan WFEO:n ja sen omistajamaakuntien välistä yhteistyötä. Keskeisenä vuonna 2023 on WFEO:n ja Länsi-Suomen maakuntien yhteisen EU-strategian toteuttamisen aloitus. Strategiatyön yhteydessä kehitetään myös sisäisiä toimintamalleja.
- Edistetään maakunnan toimijoiden kansainvälistä verkostoitumis- ja hanketoimintaa.
- Seurataan satakuntalaisten toimijoiden osallistumista EU- ja muiden kansainvälisten ohjelmien hankehakuihin.

Interreg – ohjelmat

Interreg-ohjelmat ovat osa EU:n rakennerahastoja. Niillä rahoitetaan aluekehitykseen liittyviä rajat ylittäviä sekä laajemmilla yhteistyöalueilla toteutettavia kansainvälisiä hankkeita. Satakuntalaisilla toimijoilla on mahdollisuus osallistua Interreg Central Baltic, Interreg Baltic Sea Region ja Interreg Europe -ohjelmien hankkeisiin.

- Välitetään tietoa ohjelmakauden 2021-2027 Interreg -ohjelmista ja niissä avautuvista hauista maakunnan toimijoille.
- Seurataan satakuntalaisten toimijoiden osallistumista kv-ohjelmien hankehakuihin osana maakuntaohjelman toimeenpanoa ja seurantaa.
- Ollaan aktiivinen jäsen Interreg Central Baltic -ohjelman 2021-2027 seurantakomiteassa ja sen toimintaa valmisteleavassa kansallisessa työryhmässä.
- Osallistutaan Interreg Baltic Sea Region -ohjelman kansallisen työryhmän toimintaan.

Muu KV-verkostoituminen, Innovaatiokumppanuudet ja S3.

EU 2020 -strategian yhtenä kärkialoitteena julkaistiin Innovaatiounioni-strategia, jossa korostetaan erityisesti kahta lähestymistapaa: Älykäs erikoistuminen (Smart specialisation) ja Euroopan innovaatiokumppanuudet (European Innovation Partnerships).

Smart Specialisation. Euroopan Unioni toteuttaa uutta ohjelmakautta alueelliseen innovaatiojärjestelmäajatteluun ja alueelliseen erikoistumiseen pohjautuvan ”Smart specialisation” S3-ajattelun kautta. Satakuntaliitto on mukana Euroopan alueiden Smart Specialisation Platformilla ja älykkään erikoistumisen lähestymistapa on sisällytetty maakuntaohjelmaan ja lisäksi on laadittu maakunnan osaamisalueisiin perustuva Smart specialisation -konsepti (www.satakuntaliitto/s3). Tämä lähestymistapa tulee olemaan jatkossa entistä enemmän EU-ohjelmien toteuttamisen ohjaajana.

- Vuonna 2023 S3-temaattisten platformien alla (uudistuva teollisuus, automaatio ja robotiikka, energia, agri-food) haetaan aktiivisesti kansainvälisiä yhteistyömahdollisuuksia maakuntaohjelman ja kv-suunnitelman painotusten mukaisesti

- seurataan Robocoast-EDIH-konsortion toiminnan osana älykkään erikoistumisen seuranta
- Seurataan ja osallistutaan mahdollisuuksien mukaan maakuntaohjelman tai älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanoa tukevien kv-verkostojen toimintaan ja välittää niistä tietoa maakunnan toimijoille.

Innovaatiokumppanuudet. Satakuntaliitto on mukana kestävän maatalouden eurooppalaisessa innovaatiokumppanuudessa (ERIAFF-verkosto). Innovaatiokumppanuus tähtää resurssitehokkuuden edistämiseen, tutkimuksen ja käytännön yhdistämiseen sekä innovaatioiden lisäämiseen maa-, metsä- ja elintarviketaloudessa. Innovaatiokumppanuudella halutaan tuoda tärkeimmät sidosryhmätoimijat yhteen (erityisesti yhdistäen tutkimus- ja käytäntö).

Satakuntaliitto on lisäksi mukana yhdessä WFEOn kanssa eurooppalaisten alueiden tutkimus- ja innovaatioverkostossa (ERRIN) ja sen teematyöryhmissä.

- Vuoden 2023 aikana osallistutaan ERRIN- sekä ERIAFF-verkostojen ja näiden eri työryhmien toimintaan ja edistetään aktiivisesti satakuntalaisten innovaatiotoimijoiden sekä elintarvikealan kansainvälistymistä sekä kansainvälistä yhteistyötä
- Luodaan ERIAFF-verkostoon uudentyypinen, satakuntalainen verkostomalli yhdessä elintarvike- ja metsäalan osaamistahojen kanssa

Kiina-yhteistyö

Satakunnalla on ollut vuodesta 2008 lähtien yhteistyösopimus Changzhoun kaupungin kanssa sisältäen virallisen ystävyyssalueloiminnan lisäksi korkeakoulujen ja yliopistojen välistä yhteistyötä. Vuodesta 2017 lähtien Satakuntaliitto on ollut mukana myös Ningbo-yhteistyömekanismissa, jossa keskitytään erityisesti automaatioon ja robotiikkaan.

- Yhteistyösopimus Changzhoun kaupungin kanssa on päättynyt. Alueellisena toimijana Satakuntaliitto tukee maakunnan ja sen eri toimijoiden mahdollista Kiina-yhteistyötä.

Satakunnan Team Finland toiminta

Satakunnassa Team Finland –toiminta on organisoitu Team Satakunnaksi, jonka tehtävänä on alueen kansainvälistymispalveluita tarjoavien tahojen tiedonvaihto ja kansainvälistymistoiminnan koordinointi. Team Satakunta järjestää yrityksille suunnattuja tietoiskutilaisuuksia kansainvälistymiseen liittyvistä kysymyksistä ja tarjoaa kansainvälistymiseen liittyvä neuvontaa ja yhteyksiä muihin Team Finland –toimijoihin.

- Aluekehityksen toimialan edustaja toimii Team Finland Satakunta yhteyshenkilönä vuonna 2023. Lisäksi Team Satakunta-toimintaan osallistuu edustaja MKJ-tiimistä.

Rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoon liittyvä KV-yhteistyö

IQ-Net on Euroopan laajuinen verkosto, jonka tarkoituksena on rakennerahastohallinnon laadun parantaminen oppimisen kautta ja kokemuksia vaihtamalla. Verkosto tuottaa tietoa partnereiden käyttöön erilaisten tutkimusraporttien muodossa. Tavoitteena on tuottaa relevanttia sisältöä rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoon osallistuville organisaatioille jäsenvaltioissa. Verkoston toiminta on säännöllistä (tapaamiset 2 kertaa vuodessa) ja sen teemat noudattelevat aina kunkin ajankohdan kannalta oleellisia aihepiirejä.

Länsi-Suomen liitot maksavat vuosittain 9000 € jäsenmaksua (jaettuna viiden Länsi-Suomen liiton kesken) IQ-Net -verkostoa ylläpitävälle Glasgow'n Strathclyden yliopiston Euroopan poliittikan tutkimuskeskukselle (EPRC), joka on siirtynyt Iso-Britannian EU -eron myötä Alankomaiden Delftiin. Länsi-Suomen ja Etelä-Suomen suuralueelta on mahdollista osallistua kahden edustajan voimin tapaamisiin. Länsi-Suomen koordinaatioryhmässä pyritään sopimaan tapaamiskohtaisesti edustajat.

- Vuonna 2023 edistetään rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoa osallistumalla Euroopan laajuisen IQ-Net -verkoston toimintaan.

Muu aluekehittämistä tukevan yhteistyön ja verkostoitumisen edistäminen

- Seurataan ja osallistutaan aluekehityksen toimialaan liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin, maakunnallisiin ja ylikunnallisiin verkostoihin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin.

Alueen elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen ja osaamisen kehittäminen

Maakunnallisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio -yhteistyön (TKI) edistäminen

TKI-yhteistyön tavoitteena on muodostaa strategisia verkostokumppanuuksia keskeisten t&k-organisaatioiden, oppilaitosten, välittäjäorganisaatioiden sekä elinkeinoelämän välille. Tarkoituksena on mm. että maakunnan TKI-toimijoiden välinen työnjako ja fokuoituminen on selkeä ja toimijat muodostavat strategiseen kumppanuuteen perustuvia kumppanuus-/yhteishankkeita.

- Vuonna 2023 jatketaan maakunnallisten alue-ennakoinnin teemafoorumien (TKI-foorumien) koordinoitua osana maakunnallista osaamis- ja innovaatioekosysteemin toimintamallia
- Vahvistetaan maakunnan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan verkostoyhteistyötä ja kumppanuuksia

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen neuvottelukunta

Koulutuksen ennakointiin liittyvän koordinoivan tehtävänsä mukaisesti Satakuntaliitto on kutsunut maakunnan toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimijat yhteisen pöydän ääreen

keskustelemaan Satakunnan toisen asteen ammatillisen koulutuksen tilanteesta, tulevaisuudesta ja yhteistyön kehittämismahdollisuuksista, sillä toisen asteen ammatillisen koulutuksen murros sekä ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat niin säästö- kuin laajemmat uudistustavoitteet (ammatillisen koulutuksen reformi) luovat ajankohtaisia haasteita koulutusorganisaatioille.

- vuonna 2023 jatketaan toisen asteen ammatillisen koulutuksen neuvottelukunnan koordinaointia

Muut erillisprojektit ja selvitykset

Jatketaan strategioiden ja aluekehityksen tilannekuvien sekä teemakohtaisten sisältöjen laadintaa sekä tarvittavien taustaselvitysten toteuttamista. Tulevia selvityksiä ovat mm. Satakunnan jatkuvan oppimisen sisältöjen täsmentäminen ja maakunnallisen osaamisprofiilin laadinta.

Maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistäminen osana maakunnallista strategiatyötä

Maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävässä: mm. edistää kulttuuria osana maakunnallista strategiatyötä sekä maakunnallista identiteettiä ja asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen (Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021).

Kulttuurin edistäminen osana maakunnallista strategiatyötä

- Edistetään Satakunnan kulttuuristrategian 2030 toimeenpanoa ja seurantaa.
- Toteutetaan kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019) mukaista kehittämistehtävää tiiviissä yhteistyössä alueen kuntien ja kulttuuritoimijoiden kanssa (mikäli OKM myöntää Satakuntaliitolle rahoituksen).
- Järjestetään maakunnallinen kulttuurifoorumi
- Jatketaan kuntien kulttuuriverkoston koollekutsumista

Maakunnallisen identiteetin edistäminen

- Järjestetään Satakunnan vuoden kylä 2023 -kilpailu yhteistyössä SataKylät ry:n kanssa
- Osallistutaan Suomen Kotiseutuliiton ja Suomen kylät ry:n jäsenenä ko. järjestöjen toimintaan. Järjestetään yhteistyössä Suomen Kotiseutuliiton kanssa kotiseututoimijoiden maakunnallinen kokous joka toinen vuosi (vuonna 2023).
- Maaseudun kehittämisen yhteistyötä ja maakunnallista järjestöyhteistyötä jatketaan kehittäjäorganisaatioiden, leader-ryhmien sekä keskeisten järjestöjen kanssa.

Matkailun strateginen kehittäminen ja yhteistyön koordinaointi

Satakuntaliitto edistää matkailutoimijoiden yhteistyötä Satakunnassa mm. kutsumalla koolle maakunnan keskeisistä matkailun kehittäjistä ja -toimijoista koostuvan Matkailuforumin. Forumin tehtävänä on seurata ja arvioida Satakunnan matkailun kehitystä, keskustella matkailun

strategiseen kehittämiseen liittyvistä aiheista osana maakuntaohjelman toteuttamista sekä välittää tietoa ajankohtaisista maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävistä matkailuun liittyvistä asiakokonaisuuksista. Lisäksi matkailufoorumi toimii yhtenä aluekehityksen seuranta- ja ennakointia palvelevana TKI-yhteistyöryhmänä, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa matkailualan osaamis- ja työvoima- sekä kehittämistarpeista alueelliseen ennakointityöhön sekä maakuntaohjelman toteuttamisen seurantaan.

- Jatketaan maakunnallisen matkailufoorumin koordinoitua
- Vahvistetaan matkailutoimijoiden yhteistyötä ja edistetään matkailun strategista kehittämistä matkailun kehittäjäorganisaatioiden, oppilaitosten sekä rahoittajien edustajien kesken.

Ilmastotyön edistäminen

Ilmastomuutoksen huomiointi ja siihen varautuminen on aluekehityslainsäädännössä 956/2021 mainittu maakuntien liittojen uusi tehtävä. Satakuntaliitto haki ja sai vuonna 2021 Ympäristöministeriöltä avustuksen kuntien ilmastotyön tukemiseen. Ympäristöministeriön osarahoittamassa *Ilmastotyön vahvistaminen Satakunnassa* -hankkeessa on tavoitteena kartoittaa kuntien ilmastotyön tilanne, kannustaa kuntia ilmastotyössä sekä tarjota kunnille neuvontaa ja tietoa ilmastoteemaan liittyen. Hanke pyrkii myös luomaan maakunnallisen ilmastotyön edistämismallin Satakuntaan. Hanke alkoi vuoden 2022 alussa ja kestää 31.5.2023 saakka.

- Muodostetaan näkemys Satakunnan kuntien ilmastotyön yleisestä tilanteesta sekä tulevaisuuden tavoitteista.
- Annetaan kunnille asiantuntijatukea paikallisen ilmasto-ohjelmatyön käynnistämiseksi ja tiedotetaan ilmastotyön mahdollisuuksista.
- Koordinoidaan Satakunnan ilmastoyhteistyöryhmän toimintaa sekä luodaan Satakuntaliiton toimintamalli ilmastomuutokseen varautumiseen sekä hillitsemiseen.
- Tarjota ilmastohankkeiden rahoitusta koskevaa neuvontaa kunnille mm. alue- ja rakennepoliittisen rahoituksen sekä muun ilmastotyön rahoitusmahdollisuuksien osalta ja edistää kuntien ja potentiaalisten sidosryhmien välisiä hankeyhteistyökuvioita.

Kansallisen aluekehittämisrahoituksen ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan rahastojen hallinnointi ja toimeenpano

Satakuntaliitto hoitaa alueellaan laissa alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan toimeenpanosta sekä laissa alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta (47/2021) maakuntien liitoille säädetyt tehtävät.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) toiminnasta huolehtiminen

Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala vastaa Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnasta Satakunnassa. MYR yhteensovittaa aluekehittämisen ohjelmien ja erityisesti rakennerahasto-ohjelman toteuttamista maakunnassa. Yhteistyöryhmällä on sihteeristö ja maaseutujaosto.

- Satakuntaliitto hallinnoi maakunnan yhteistyöryhmän toimintaa. Maakunnan yhteistyöryhmällä on 3 - 5 kokousta vuodessa. MYR käsittelee maakunnassa valmisteltavia suunnittelu-, ohjaus- ja sopimusasiakirjoja niiden valmisteluvaiheessa. Yksi keskeisimmistä tehtävistä on hyväksyä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 29 §:n 3 momentissa tarkoitettu alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet.
- Sihteeristö valmistelee MYR:n kokoukset ja lisäksi koordinoi ELY-keskuksen ja liiton käytännön hanketyötä maakunnassa.
- Maaseutujaosto edistää ja seuraa EU:n maaseutuohjelman toteuttamista ja päättää itsenäisesti kokoontumisaikataulustaan.
- Vuoden 2022 aikana selvitetään mahdollisuudet myös uuden MYR:n jaoston, ennakoitijaoston perustamiseen.

'Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027' EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toteuttaminen ja "Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020" rakennerahasto-ohjelman toimeenpano

Uudistuva ja osaava Suomi, alue- ja rakennepolitiikan ohjelma 2021-2027:

Vuonna 2022 Satakuntaliitto käynnistää uuden alue- ja rakennepolitiikan ohjelman, Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 toteutuksen Satakunnassa. Ohjelmakauden 2021-2027 toteutukseen liittyviä toimenpiteitä ovat:

- Toimiminen tukia välittävänä toimielimenä. Satakuntaliitto on ilmoittanut EU:n alue- ja rakennepoliittisten tukien hallintoviranomaisena toimivalle Työ- ja elinkeinoministeriölle (TEM) kiinnostuksensa toimia uudella ohjelmakaudella 2021-2027 EAKR- ja JTF-tukia myöntävänä välittävänä toimielimenä. TEM on alustavasti ilmoittanut Satakuntaliitolle, että tehtävän hoito on mahdollista muodollisten edellytysten täytyessä. Satakuntaliitto on toimittanut TEM:lle asiaan liittyvän hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen luonnoksen sekä täydentänyt sitä.
- Satakuntaliitto koordinoi ja vastaa omalta osaltaan välittävänä toimielimenä rakennerahasto-ohjelman toteuttamisesta ohjelmakaudella 2021-2027 annettujen ohjeiden ja aikataulujen puitteissa tehokkaasti huomioiden mm. maakuntaohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman linjaukset ja painotukset.
- Aluekehityksen toimialan edustaja, yhdessä Satakuntaliiton ohjelmapäällikön kanssa, osallistuu ohjelmakauden 2021-2027 alkaessa Länsi-Suomen koordinaatiotyöryhmän työskentelyyn ryhmän jäsenenä.
- Satakuntaliitto osallistuu Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF-Just Transition Fund) - rahastojen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen Satakunnassa:
  - Satakuntaliitto vetää uudella ohjelmakaudella alueellista turvealan sekä JTF-siirtymäsuunnitelman seurantaryhmää.
  - Satakuntaliiton aluekehityksen toimiala osallistuu myös kansallisen JTF-koordinointiryhmän työskentelyyn.
  - Satakuntaliitto tulee toimimaan JTF-hankkeiden rahoitusviranomaisena Satakunnassa yhdessä ELY-keskuksen kanssa.

- Edistetään Satakunnalle tärkeiden teemojen näkökulmaa osana uuden ohjelmakauden mukaista toimintaa
- Rakennetaan Satakunnassa ohjelmakauden 2021-2027 alue -ja rakennepolitiikan hallinto ml. MYR, MYR-sihteeristö, perustettavaksi tulevat jaostot. Lisäksi rekrytoidaan tarvittaessa Satakuntaliiton aluekehityksen ja hallinnon toimialoille uutta henkilökuntaa uuden ohjelman toimeenpanoon laaditun hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen mukaisesti.
- Järjestetään ohjelmakauden 2021-2027 EAKR- ja JTF- rahoitushakuja.
- Järjestetään aloituskokouksia ja, tarpeen mukaan, infotilaisuuksia hanketoteuttajille ohjelmakauden käynnistyessä.
- Valmistellaan rahoituspäätöksiä 'Uudistuva ja Osaava Suomi' -ohjelman EAKR- ja JTF-hankkeista.
- Osallistutaan aktiivisesti hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn rahoittajan edustajina.
- Aluekehityksen toimialan edustaja osallistuu uuden ohjelmakauden 2021-2027 suuralu-eittaiseen toimenpanoon ELSA-työryhmissä (Etelä- ja Länsi-Suomi). ELSA-koordinaattorina toimii Uudenmaan liitto.
- Satakuntaliitto huolehtii uuden ohjelmakauden 2021-2027 EAKR- ja JTF-hankkeiden ohjelmakoordinaation järjestämisestä Länsi-Suomessa.
- Aluekehityksen toimialan edustaja osallistuu Länsi-Suomen suuralueen edustajana EU-4 jaoston toimintaan. Toimintaa koordinoi Työ- ja elinkeinoministeriö.
- Osallistutaan TEM:n järjestämiin välittävän toimielimen koulutustilaisuuksiin aktiivisesti.

Kestävää kasvua ja työtä rakennerahasto-ohjelma 2014-2020:

Valtakunnallinen rakennerahasto-ohjelma 2014 - 2020 käynnistyi ensimmäisellä haulla syksyllä 2014. Ohjelma sisältää sekä EAKR- että ESR-rahastojen toimet. Maakunnassa rahoittajaviranomaisina toimivat maakunnan liitto ja ELY-keskus. Ohjelman hallintoa on keskitetty Suomessa neljään ELY-keskukseen ja neljään maakuntien liittoon. Länsi-Suomessa toimivat koordinoivina viranomaisina Keski-Suomen ELY-keskus ja Pirkanmaan liitto. Maakunnilla on kuitenkin omat rahoituskehityksensä.

Ohjelmakaudella 2014-2020 perusliitossa (Satakuntaliitto) on hoidettu edelleen hankevalmistelu kokonaisuudessaan ja myös hankepäätökset maakuntahallituksessa. Hankkeiden yhteyshenkilöt ovat edelleen perusliitoista. He osallistuvat hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn maakunnassa. ELY-keskus vastaa lähinnä yritysten tukemisesta ja maakunnan liitto tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemisesta. Erityisenä kattavana tavoitteena on vähähiilisen talouden edistäminen.

- Vuonna 2023 Satakuntaliitto jatkaa ohjelmakauden 2014-2020 rakennerahasto-ohjelman toteuttamista pääosin jo käynnistyneiden hankkeiden kautta.
- Satakuntaliitto koordinoi ja vastaa omalta osaltaan rakennerahasto-ohjelman toteuttamisesta annettujen ohjeiden ja aikataulujen puitteissa tehokkaasti huomioiden mm. maakuntaohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman linjaukset ja painotukset.

Kansallinen aluekehittämisrahoitus

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -rahoitus sekä

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaisella alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -mukaisella kansallisella (AKKE) -rahoituksella tuetaan hallitusohjelman mukaista sopimuksellista yhteistyötä sekä maakuntien omaehtoista kehittämistä. Rahoitusta voidaan käyttää esimerkiksi alueiden vahvuuksiin ja erikoistumiseen perustuviin kehittämishankkeisiin sekä monenkeskisiin selvitys- ja kehittämishankkeisiin, jotka edellyttävät nopeaa reagointia ja joihin muiden viranomaisten rahoitusvälineet eivät sovi.

- Hoidetaan AKKE-rahoituksen viranomaistehtävät vuoden 2023 aikana.

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitus

- Hoidetaan AIKO-rahoituksen viranomaistehtävät vuoden 2023 aikana.

2.3 Alueiden käytön toimiala

Satakuntaliiton alueiden käytön toimialan tehtävistä pääosa perustuu Satakuntaliiton perussopimukseen ja maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan toimeenpanosta. Alueiden käytön keskeisimmät tehtävät ovat:

- **Maakunnan suunnittelu**

Maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakunnan pitkän aikavälin strategia, alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava ja maakuntaohjelma. Satakuntaliiton alueiden käytön toimiala vastaa maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä. Maakuntakaavaa laadittaessa on oltava tarpeellisessa määrin yhteistyössä asianomaisten kuntien, valtion viranomaisten ja muiden maakuntakaavoituksessa keskeisten tahojen kanssa. Lisäksi alueiden käytön toimialan tehtävänä on vahvistaa maakunnan sisäistä ja kuntien välistä yhteistyötä.

Alueiden käytön toimialan tehtävänä on myös maakuntakaavojen toteuttamisen seuranta ja edistäminen kuntakaavoituksessa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa. Alueiden käytön toimiala huolehtii maakunnan suunnittelun edellyttämästä alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seurannasta alueellaan. Toimiala myös avustaa ja palvelee kuntia niiden tutkimus- ja suunnittelutoiminnassa. Alueiden käytön toimiala osallistuu myös maakunnan pitkän aikavälin strategian ja maakuntaohjelman laatimiseen.

- **Merialuesuunnittelu**

Satakuntaliiton alueiden käytön toimiala vastaa merialuesuunnitelman laatimisesta ja yhteistyöstä muiden maakuntien kanssa. Alueiden käytön toimiala vastaa myös merialuesuunnitelman ajantasaisuuden tarkastelusta vähintään kymmenen vuoden välein.

- **Saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja tietoliikenne**

Alueiden käytön toimiala edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa. Toimialan tehtävänä on myös laajakaistarakentamisen tukiin liittyvä yhteistyö kuntien kanssa ja laajakaistahankkeiden kilpailutus.

- **Luonnonvarat, ilmastonmuutos ja ympäristöasiat**

Toimiala edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa. Alueiden käytön toimialan tehtävänä on hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen suunnittelussa ja hankkeissa kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa yhteistyötä tekemällä.

- **Ampumarataverkoston kehittäminen**

Alueiden käytön toimiala laatii ja pitää ajan tasalla kehittämissuunnitelmaa, jossa esitetään arvio maakunnallisten ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja niiden sijoitustarpeesta maakunnassa.

ALUEIDEN KÄYTÖN TOIMIALAN KESKEISIMMÄT TAVOITTEET 2023

- Maakuntakaavan laatiminen
  - Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineiston laatiminen
  - Laaditaan riittävät tutkimukset ja selvitykset kaavan laadintaa varten
- Maakuntakaavojen pitäminen ajan tasalla
  - Seurataan lainsäädännössä, suunnitelmissa ja selvityksissä ja toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia
- Maakuntakaavoituksen kehittäminen
  - Osallistuminen maakuntakaavoituksen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin
  - Maakuntakaavan paikkatietoaineiston kehittäminen INSPIRE-direktiivin mukaiseksi ja maakuntakaavoituksen karttapalvelun kehittäminen
- Maakuntakaavojen toteuttamisen seuranta ja edistäminen
  - Lausuntojen antaminen ja neuvotteluihin osallistuminen
  - Maakuntakaavan toteuttamisen seurantaan ja edistämiseen liittyvä yhteistyö
- Yhteistyö kuntien, valtion viranomaisten ja muiden tahojen kanssa ja yhteistyön vahvistaminen maakunnan sisällä ja kuntien välillä
  - Työryhmien kokousten järjestäminen ja ajankohtaisten hankkeiden käsittely
- Alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta
  - Laaditaan tarvittavia selvityksiä ja analyyskejä
- Osallistuminen maakunnan pitkän aikavälin strategian ja maakuntaohjelman laadintaan
  - Satakunta-strategian 2050 huomioiminen alueiden käytön suunnittelussa
- Merialuesuunnitelman laatiminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa
  - Merialuesuunnitelman päivitystyön käynnistäminen
- Merialuesuunnitelman ajantasaisuuden tarkastelu
  - Osallistutaan merialuesuunnitelmien toteuttamisen edistämiseen ja seurantaan sekä suunnitelmien vaikuttavuuden arviointiin
  - Osallistutaan mahdollisiin merialuesuunnittelua koskeviin kansainvälisiin ja kansallisiin hankkeisiin
- Saavutettavuuden edistäminen
  - Saavutettavuuden edistämien yhteistyössä kuntien, valtion viranomaistahojen ja muiden tahojen kanssa
- Liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyö
  - Maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutumisen edistäminen ja seuranta, toimintaympäristön muutosten seuraaminen
  - Osallistutaan valtakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön ja Länsi-Suomen liikennestrategian seurantaryhmän työskentelyyn ja ylimaakunnallisiin yhteistyöhankkeisiin
- Laajakaistarakentamisen tukiin liittyvä yhteistyö kuntien kanssa ja laajakaistahankkeiden kilpailutus
- Luonnonvarojen kestävä käytön edistämien
- Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen edistäminen
  - Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen edistäminen maakuntakaavoituksessa ja muussa suunnittelussa
  - Muuhun ilmastotyöhön osallistuminen
- Laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyö
- Hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen
- Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman ajantasaisuuden arviointi ja toteuttamisen edistäminen

Maakuntakaavan laatiminen

Satakunnassa on voimassa kaikki maankäyttömuodot käsittävä Satakunnan maakuntakaava (YM 2011/KHO 2013), maakunnallisesti merkittäviä tuulivoimatuotannon alueita ja niihin liittyvää energian huoltoa käsittelevä Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 (YM 2014/KHO 2016) ja turvetuotantoa, aurinkoenergian tuotantoa, terminaalitoimintojen alueita, kaupan teemaa ja kulttuuriympäristöjä sekä maisema-alueita käsittelevä Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 (MV 2019).

Satakuntaliiton maankäytön suunnittelun lähivuosien tavoitteena on Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatiminen. Vuoden 2021 lopussa Satakuntaliiton maakuntahallituksen päätöksellä käynnistetty Satakunnan maakuntakaava 2050 on etenemässä aloitus- ja tavoitevaiheen jälkeen valmisteluvaiheeseen. Satakuntaliitossa on valmisteltu maakuntakaavaprosessia jo aiempina vuosina laatimalla tarvittavia maakuntakaavatasoisia selvityksiä. Selvitykset antavat myös tärkeää tietoa voimassa olevien maakuntakaavojen toteutuneisuudesta. Parhaillaan vireillä olevien selvitysten lisäksi käynnistetään myös kaavan sisällön kannalta tarpeelliset selvitykset valmisteluvaiheen aineiston pohjaksi ja ratkaisun vaikutusten arvioimiseksi.

- Laaditaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineisto yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja sidosryhmien kanssa
- Laaditaan riittävät tutkimukset ja selvitykset kaavan laadintaa varten

Maakuntakaavojen pitäminen ajan tasalla

Maakuntakaavojen ajantasaisuutta tulee seurata suhteessa muuttuvaan lainsäädäntöön, valtakunnan ja maakunnan tason suunnitelmiin ja ohjelmiin sekä toimintaympäristöön. Lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia seurataan ja niiden aiheuttamia muutoksia maakuntakaavoitukselle arvioidaan. Seurataan myös valtakunnan ja maakunnan tasolla laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia. Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia seurataan kuntakaavoituksen sekä ympäristön tilan ja kehityksen seurannan avulla.

- Seurataan lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä ja suunnitelmia osallistumalla toimialaan liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin, maakunnallisiin ja ylikunnallisiin suunnitteluryhmiin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin
- Seurataan kuntakaavoitusta
- Seurataan ympäristön tilaa ja kehitystä

Maakuntakaavoituksen kehittäminen

Maakuntakaavoitusta kehittämällä voidaan vastata muuttuneeseen toimintaympäristöön ja reagoida ajan ilmiöihin.

Maakuntakaavoitusta on kehitetty maankäyttö- ja rakennuslain muutoksilla moneen otteeseen. Muutokset ovat koskeneet mm. maakuntakaavojen vahvistamista, vähittäiskaupan suuryksikköjen suunnittelua, kaupan mitoittamista sekä tuulivoima rakentamista ja suunnittelua. Tulevaisuudessa kehitettävänä ovat digitaaliset järjestelmät ja osallistumis- ja vuorovaikutusprosessit.

Alueiden käytön toimiala seuraa maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen etenemistä ja on mukana valtakunnallisissa maakuntakaavoitusta koskeissa hankkeissa sisällön, ulkoasun että digitaalisten ratkaisujen osalta. Toimialalla kehitetään myös paikkatieto-ohjelmiin liittyvää osaamista.

EU:n INSPIRE-direktiivi tuli voimaan 15.5.2007 ja sen toimeenpano etenee vaiheittain vuoteen 2021 mennessä. INSPIRE-direktiivi ohjaa EU:n jäsenmaat rakentamaan yhtenäiset ja yhteen toimivat paikkatietoinfrastruktuurit. Kansallinen paikkatietoinfrastruktuuri perustuu lakiin ja asetukseen paikkatietoinfrastruktuurista. Alueiden käytön toimiala on mukana maakuntakaavoituksen paikkatietoaineiston sekä aineiston katselu- ja latauspalvelujen kehittämisessä INSPIRE-direktiivin mukaiseksi.

- Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen seuraaminen ja osallistuminen sidosryhmätyöskentelyyn, kannanottojen ja lausuntojen laatiminen
- Seurataan kansallista valmistelua maankäytön suunnittelun digitaalisista ratkaisuista (mm. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä, RYTJ).
- Tavoitteena on kehittää sähköinen karttapalvelu, jossa voidaan julkaista kaava-aineistoa ja järjestää osallistumiseen ja vuorovaikutukseen liittyviä toimenpiteitä.
- Maakuntakaavan ohjelmistotyökalujen ja osaamisen pitäminen ajan tasalla
- Osallistutaan maakuntakaavamerkintöjen harmonisointiin ja julkaisuun yhteisessä tietomallissa (HAME-hanke)
- Lounaistiedon ohjausryhmään ja paikkatietoverkoston kuuluminen ja INSPIRE-direktiivin mukainen maakuntakaava-aineistojen julkaiseminen Lounaistiedon kautta

Maakuntakaavojen toteuttamisen seuranta ja edistäminen

Maakuntakaavojen tavoitteet konkretisoituvat toimenpiteiksi yksityiskohtaisemman suunnittelun tai hankkeiden kautta. Maakuntakaavojen tavoitteita toteuttavat pääasiassa kunnat laatiesaan yleis- ja asemakaavoja tai muita maankäyttöön liittyviä suunnitelmia. Viranomaistahot toteuttavat maakuntakaavoja tehdessään maankäyttöön liittyviä päätöksiä tai suunnitelmia. Toteuttamista edistetään osallistumalla maakuntakaavojen, yleiskaavojen, asemakaavojen, maa-aineisten oton ja YVA-menettelyjen sekä muiden alueiden käytön toimialaan liittyvien hankkeiden viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön ja valmistelemalla niihin liittyvät lausunnot. Maakuntakaavojen toteuttamista edistetään yhteistyössä kuntien ja viranomaistahojen kanssa.

Maakuntakaavojen toteuttamista seurataan yksityiskohtaisempaa suunnittelua, hankkeita, maankäyttöön liittyviä päätöksiä ja suunnitelmia seuraamalla. Maakuntakaavojen toteuttamista seurataan myös maakuntakaavan teemakohtaisten selvitysten yhteydessä. Ennen maakuntakaavan laatimiseen ryhtymistä on laadittu lähtöaineistoksi myös maakuntakaavojen toteutuneisuuden seuranta.

- Osallistutaan alueiden käytön toimialan tehtäviin liittyviin viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön
- Valmistellaan lausunnot, jotka liittyvät alueiden käytön toimialan tehtäviin
- Kutsutaan koolle maakunnallisia eri asiantuntijatahoista ja kuntien ja viranomaisten edustajista koostuvia työryhmiä käsittelemään maakuntakaavan toteutumiseen ja seurantaan liittyviä asioita (Sata-alsu, Sataluonto)
- Edistetään maakuntakaavojen toteuttamista yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa osallistumalla asiantuntijaneuvotteluihin ja maakunnallisten työryhmien työskentelyyn
- Laaditaan tarvittavia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja muihin teemoihin liittyviä analyysejä maakuntakaavoituksen tueksi
- Seurataan maakuntakaavojen toteutuneisuutta vuonna 2021 laaditun arvioinnin pohjalta

Yhteistyö kuntien, valtion viranomaisten ja muiden tahojen kanssa ja yhteistyön vahvistaminen maakunnan sisällä ja kuntien välillä

Yhteistyö kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa on tärkeä osa maankäytön suunnittelua ja maakuntakaavojen toteuttamisen edistämistä.

- Työryhmien kokousten järjestäminen ja ajankohtaisten hankkeiden käsittely (Sata-alsu, Sataluonto)
- Osallistutaan toimialaan liittyviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin
- Osallistutaan yhdessä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin kuntien kehittämiskeskusteluihin
- Laaditaan maakuntasuunnittelua koskeva kaavoituskatsaus
- Edistetään Porin kaupunkiseudun rakennemallin päivitykseen liittyvän yhteistyön käynnistämistä ja osallistutaan päivitystyöhön

Maakunnan suunnittelun edellyttämä alueiden käytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta

Satakunnan maakunnan aluerakenteen keskeisiä piirteitä seurataan tuoreimpien tilasto- ja paikkatietoaineistojen avulla. Näin saadaan kuva maakunnan tilanteesta ja vastataan siihen tarpeeseen, joka maakuntaliitolla on alueellisen kokonaiskuvan seurannassa. Analysoitavia osa-alueita ovat maankäyttö, väestö, työpaikat, työmatkat sekä paikkatietopohjainen alueiden luokittelu. Satakunnan aluerakenteen seurannan selkeänä painopisteenä on tuoda esiin

paikkatiedon mahdollisuudet aluerakenteen kuvaamisessa. Kehittyneet välineet ja aineistot mahdollistavat paikkatiedon monipuolisen käytön alueiden ominaisuuksien määrittämisessä ja visualisoimisessa. Satakunnan aluerakenne -raportti on valmistunut vuonna 2014 ja sitä on päivitetty vuosina 2019 ja 2021.

Kulttuuriympäristön ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta tehdään selvitysten ja inventointien päivittämisen yhteydessä.

Toimiala myös avustaa ja palvelee kuntia niiden tutkimus- ja suunnittelutoiminnassa.

- Laaditaan tarvittavia analyysejä maakuntakaavoituksen pohjaksi
- Laaditaan tarvittavat kulttuuri- ja luonnonympäristöä koskevat selvitykset ja tehdään niiden yhteydessä ympäristön tilan ja kehityksen seuranta
- Käytetään tilasto- ja paikkatietoa sekä muita analyysejä suunnittelun ja päätöksenteon tukena

Osallistuminen maakunnan pitkän aikavälin strategian ja maakuntaohjelman laadintaan

Satakunta-strategia 2050 käsittää Satakunnan maakuntasuunnitelman 2050, Satakunnan maakuntaohjelman 2022-2025 sekä älykkään erikoistumisen strategian 2021-2027. Satakunta-strategian maakuntasuunnitelma 2050 toimii maakuntakaavoituksen strategisena tausta-asiakirjana. Satakunta-strategia on hyväksytty Satakuntaliiton maakuntavaltuustossa vuoden 2021 lopussa.

- Otetaan Satakunta-strategia 2050 huomioon alueiden käytön suunnittelussa
- Osallistutaan aluekehitysvaroja sekä rakennerahasto-ohjelmien toteuttamista koskevaan työhön kokoamalla kumppanuuksia ja tarvittaessa toimitaan rahoituksen hakijana

Merialuesuunnitelman laatiminen ja yhteistyö

Suomen kahdeksan rannikon maakuntaliittoa laativat yhdessä kolmiosaisen Suomen merialuesuunnitelman 2030. Satakuntaliitto ja Varsinais-Suomen liitto vastaavat yhdessä Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelman laatimisesta yhteistyössä ministeriöiden, rannikkomaakuntaliittojen ja sidosryhmien kanssa. Rannikon maakuntaliittojen valtuustot hyväksyivät suunnitelman oman toimialueensa osalta marras-joulukuun 2020 aikana. Satakuntaliiton maakuntavaltuusto hyväksyi Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelman kokouksessaan 11.12.2020 oman toimialueensa osalta. Merialuesuunnitteluyhteistyötä koordinoi rannikon maakuntaliittojen ja ympäristöministeriön muodostama koordinaatioryhmä. Merialueelle kohdistuvien kansainvälisten ja kansallisten tavoitteiden toteuttamismahdollisuuksien tarkastelua varten valmistaudutaan merialuesuunnitelman päivitykseen.

- Osallistutaan merialuesuunnittelun koordinaatioryhmän kansalliseen ja kansainväliseen työskentelyyn
- Otetaan Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelma huomioon alueiden käytön suunnittelussa

- Valmistaudutaan Suomen merialuesuunnitelman 2030 päivitykseen osallistumalla koordinaatioryhmän kansalliseen ja kansainväliseen työskentelyyn
- Hyödynnetään käynnissä olevien ja jo päättyneiden hankkeiden tuloksia suunnittelussa.

Merialuesuunnitelman ajantasaisuuden tarkastelu

Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä keskittyy tulevana vuosina edistämään ja seuraamaan merialuesuunnitelmien toteutumista ja arvioimaan niiden vaikuttavuutta. Maakuntien liittojen tulee tarkastella merialuesuunnitelmien ajantasaisuutta vähintään kymmenen vuoden välein.

- Osallistutaan merialuesuunnitelmien toteuttamisen edistämiseen ja seurantaan sekä suunnitelmien vaikuttavuuden arviointiin merialuesuunnittelun koordinaatioryhmässä yhteistyössä ympäristöministeriön ja rannikkomaakuntien liittojen kanssa
- Osallistutaan mahdollisiin merialuesuunnitelman toteuttamisen edistämiseen ja seurantaan sekä suunnitelmien vaikuttavuuden arviointiin koskeviin kansainvälisiin ja kansallisiin hankkeisiin ja yhteistyöhön yhdessä muiden rannikkomaakuntien liittojen kanssa
- Seurataan lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, valtakunnallisia ja maakunnallisia selvityksiä ja suunnitelmia, osallistumalla merialuesuunnitteluun liittyviin kansainvälisiin, valtakunnallisiin, ylimaakunnallisiin ja maakunnallisiin suunnitteluryhmiin, ohjelmatyöhön ja hankkeisiin
- Tarkastellaan merialuesuunnitelman ajantasaisuutta

Saavutettavuuden edistäminen

Alueiden käytön toimiala edistää maakunnan saavutettavuutta. Maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa, liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa otetaan huomioon maakunnan sisäiset yhteydet, maakunnan yhteydet muualle maahan ja kansainväliset yhteydet. Viestintäyhteydet ovat liikennejärjestelmän osana edistämässä saavutettavuutta.

- Edistetään maakunnan saavutettavuutta maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa, liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa
- Osallistutaan saavutettavuutta edistäviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin

Liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyö

Alueiden käytön toimiala vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa.

Satakuntaliitto, Varsinais-Suomen ELY-keskus ovat yhteistyössä laatineet Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman. Suunnitelma ohjaa niin maakuntaliiton kuin valtion panostuksia liikennejärjestelmän kehittämisessä. Suunnitelma on valmistunut vuoden 2022 alkupuolella.

Satakuntaliitossa on käynnistetty jatkuva liikennejärjestelmätyö vuonna 2016. Työ tapahtuu seudullisten Porin ja Rauman liikennejärjestelmätyöryhmien, sekä kahdesti vuodessa kokoontuvan maakunnallisen työryhmän puitteissa. Maakunnallisessa työryhmässä on mukana kuntien nimeämät edustajat, alueen liikenteestä vastaavat viranomaiset ja elinkeinoelämän edustajina satamat ja kauppakamarit.

Satakuntaliitto seuraa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua ja valmistele tarvittaessa kannanottoja ja lausuntoja. Satakuntaliiton yhdessä kuuden maakunnan laatiman Länsi-Suomen liikennestrategian tarkoituksena on tehdä ylimaakunnallista yhteistyötä suurista liikennejärjestelmäkysymyksistä, antaa yhteistä viestiä valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun ja ratkaista samankaltaisia haasteita yhdessä. Ylimaakunnallisessa liikennestrategiassa voidaan tulkita kansallisia valintoja ja painotuksia maakuntien olosuhteisiin. Tulintojen toimeenpano tapahtuu maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

- Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisen edistäminen
- Koordinoidaan jatkuvaa liikennejärjestelmäsuunnitelmatyötä yhteistyössä kuntien ja ELY-keskuksen kanssa
- Osallistutaan liikennesuunnittelun yhteistyö-, edunvalvonta- ja hankeryhmiin
- Edistetään liikennehankkeiden rahoituksen kohdentamista Satakuntaan
- Seurataan liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutumista seurantamittariston avulla ja reagoidaan tarvittaessa muutostarpeisiin
- Seurataan liikenteen kehitystä ja laaditaan tarvittavia selvityksiä maakuntakaavoitusta ja merialuesuunnittelua varten
- Osallistutaan Länsi-Suomen liikennestrategian seurantaryhmän työskentelyyn ja ylimaakunnallisiin yhteistyöhankkeisiin
- Seurataan valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmatyötä ja osallistutaan työn valmisteluun valmistelemalla kannanottoja ja lausuntoja

Laajakaistarakentamisen tukiin liittyvä yhteistyö kuntien kanssa ja laajakaistahankkeiden kilpailutus

Alueiden käytön toimialalla tehdään laajakaistatukiin liittyvää yhteistyötä kuntien kanssa. Laki laajakaistarakentamisen tuesta (1261/2020) astui voimaan vuoden 2021 tammikuussa.

Viestintäyhteydet ovat liikennejärjestelmän osana edistämässä saavutettavuutta.

- Seurataan laajakaistatukilain mukaista rahoitusta ja tehdään yhteistyötä kuntien kanssa
- Kilpailutetaan kuntien laajakaistahankkeet

Luonnonvarojen kestävän käytön edistäminen

Toimialan tehtäväkentän osalta alueiden käyttö edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Satakuntaliitto ottaa huomioon maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa vesi- ja maa-ainesvarojen kestävän käytön. Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävää käyttöä edistetään osallistumalla maakuntakaavojen, yleiskaavojen, asema-kaavojen, maa-aineisten oton ja YVA-menettelyjen sekä muiden alueiden käytön toimialaan liittyvien hankkeiden viranomaisneuvotteluihin ja viranomaisyhteistyöhön ja valmistelemalla vesi- ja maa-ainesvaroihin liittyvät lausunnot.

- Edistetään vesi- ja maa-ainesvarojen kestävää käyttöä maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa
- Osallistutaan vesi- ja maa-ainesvaroihin liittyviin kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kokouksiin, työryhmiin ja hankkeisiin

Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen edistäminen

Toimialan tehtäväkentän osalta alueiden käyttö edistää ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista.

Satakuntaliitossa on käynnissä ympäristöministeriön avustuksella toteutettu Ilmastotyön vahvistaminen Satakunnassa -hanke. Hankkeessa on yhtenä tavoitteena luoda maakunnallisen tason ilmastotyön toimintamalli Satakuntaliittoon.

Alueiden käytön suunnittelutyössä ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen edistäminen on yksi keskeisistä tavoitteista.

- Ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista edistetään maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa sekä muussa alueiden käytön suunnittelussa
- Osallistutaan Satakunnan ammattikorkeakoulun osana Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (CANEMURE) -nimisessä hankkeessa tuotetun Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian 2030 toteuttamisen edistämiseen yhteistyössä kuntien ja sidosryhmien kanssa
- Osallistutaan ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviin hankkeisiin ja työryhmiin

Laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyön edistäminen

Toimialan tehtäväkentän osalta alueiden käyttö edistää laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa.

Lounais-Suomen ympäristöohjelma 2030 on valmistunut vuonna 2014. Ohjelma toteuttaa Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntastrategioita ja -ohjelmia. Ohjelmassa on viisi kehityspolkuja, joita pitkin suunnataan kestävään tulevaisuuteen.

- Edistetään Lounais-Suomen ympäristöohjelman 2014-2030 toteuttamista
- Laadukkaan elinympäristön tilaa koskeva suunnitteluyhteistyö kuntien, viranomaisten ja sidosryhmien kanssa
- Otetaan elinympäristön tila huomioon maakuntakaavoituksessa, merialuesuunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa

Hyvän ympäristön turvaamisen edistäminen

Hyvän ympäristön turvaamista edistetään alueiden käytön toimialalla ensisijaisesti maakunnan suunnittelutyössä ja huolehtimalla yksityiskohtaisemman suunnittelun ja hankkeiden ja päätösten osalta, että hyvän ympäristön turvaamista edistetään. Hyvän ympäristön turvaamista edistetään myös osallistumalla maakunnallisiin ja ylimaakunnallisiin työryhmiin ja tekemällä yhteistyötä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa.

- Huolehditaan suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön (SOVA-laki) soveltamisesta Satakuntaliiton alueiden käytön toimialan suunnitelmissa ja osallistutaan suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön (SOVA-laki) soveltamiseen koskien aluekehityksen toimialan ohjelmia
- Satakunnan suurpetoyhteistyöryhmä (Satapeto) toimii aktiivisesti ja koordinointia jatketaan yhteistyössä Suomen riistakeskus Satakunnan kanssa.
- Osallistutaan Kokemäenjoen vesistöalueen tulvaryhmän toimintaan.
- Osallistutaan Satakunnan vesien- ja merenhoidon toteuttamisen edistämiseen (SATA-VESI, Vesivisio 2050).
- Jatketaan ympäristökasvatusyhteistyön edistämistä Satakunnan ympäristökasvatusyhteistyöryhmän muodossa
- Osallistutaan yhteistyö- ja hankeryhmiin (esim. Satakunnan riistaneuvosto, Satakunnan Kulttuuriympäristötyöryhmä, Alueellinen merimetsotyöryhmä, Niinisalon ampuma- ja harjoitusalueiden yhteistoimintaryhmä)

Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman laatiminen ja ajan tasalla pitäminen

Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman tarkoituksena on arvioida maakunnassa sijaitsevien ampumaurheilukeskusten sekä muiden ampumaratojen riittävää määrää sekä sijoittumistarvetta. Suunnitelmaa hyödynnetään selvitysaineistona laajasti alueiden käytön suunnittelussa. Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman toteuttamista edistetään yhteistyössä kuntien, viranomaisten ja muiden tahojen kanssa. Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman ajantasaisuutta seurataan yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja hankkeita seuraamalla. Satakuntaliitossa on laadittu yhteistyössä kuntien, viranomaisten, metsästys- ja ampumaurheiluorganisaatioiden ja muiden sidosryhmien kanssa Satakunnan ampumaratojen nykytilaselvitys ja kehittämissuunnitelma.

- Ampumarataverkoston kehittämissuunnitelman huomioiminen alueiden käytön suunnittelussa
- Sidosryhmille suunnatun Satakunnan ampumaratafoorumin järjestäminen
- Kehittämissuunnitelman ajantasaisuuden seuraaminen

2.4 Hallintopalveluiden toimiala

Toimialan tehtävänä on huolehtia hallintoon, talouteen ja tukipalveluihin liittyvistä tehtävistä ja varmistaa, että muut toimialat pystyvät mahdollisimman hyvin toteuttamaan liiton toiminnalliset tavoitteet.

KESKEISIMMÄT TAVOITTEET

- Ylläpidetään ja kehitetään henkilöstö- ja taloushallinnon prosesseja omana työnä ja yhteistyössä palveluntuottajan kanssa
- Huolehditaan kirjaamon, arkiston ja asiakirjahallinnon toimivuudesta
- Ylläpidetään maakuntaliiton tietoteknisiä järjestelmiä siten, että sähköisten aineistojen ja palvelujen käyttö on sujuvaa ja tietosuojalainsäädännön mukaista.
- Kehitetään ja järjestetään työkykyä ylläpitävää toimintaa

Luottamushenkilöhallinto

Satakuntaliiton ylin päättävä elin on kunnallisvaalikaudeksi valittava **maakuntavaltuusto**. Maakuntavaltuusto päättää muun muassa liiton taloussuunnitelmasta ja talousarviosta, hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Valtuustossa on 52 jäsentä.

Maakuntahallitus vastaa Satakuntaliiton hallinnosta ja taloudenhoidosta, ohjaa ja valvoo Satakuntaliiton viraston toimintaa. Maakuntahallituksessa on 13 jäsentä maakunnan poliittisten valtuutetuista.

Maakuntahallitus on asettanut toimikaudekseen mm. maakunnan yhteistyöryhmän ja maakuntakaavatoimikunnan.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa, että maakuntavaltuuston liiton toiminnalle asetamat tavoitteet toteutuvat. Tarkastuslautakunnassa on viisi jäsentä.

Virasto ja tukipalvelut

Satakuntaliiton virasto toimii Porin Puuvillan alueella Renor Oy:ltä vuokratuissa tiloissa. Työssä tarvittavat välineet, ohjelmat ja laitteet pidetään ajan tasalla. Satakuntaliitto omistaa Teljäntorin kiinteistössä toimistotilaa n. 620 m², joka on vuokrattu Porin kaupungille.

Satakuntaliiton palveluksessa on 22 vakituudessa työ- tai virkasuhteessa olevaa työntekijää. Määräaikaisissa projektitehtävissä työskentelee yleensä 2-4 henkilöä. Mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi työllistämistuella tai työharjoittelussa liiton palveluksessa voi lisäksi olla 1-2 tilapäistä henkilöä.

Avautuvien virkojen ja työsopimussuhteiden täyttämistä päätetään aina tapauskohtaisesti erikseen. Harkittaessa virkojen ja toimien täyttämistä arvioidaan työvoimatarve kokonaisuutena viraston näkökulmasta siten, että tehtävänimike, toimenkuva ja tehtäväalueet ratkaistaan

tehtäviä auki julistettaessa. Mahdollisiin työhuippuihin tai erillistehtäviin vastataan määräaikaisen projektihenkilöstön avulla, ellei niistä selvitä viraston sisäisin järjestelyin.

Toiminnalliset tavoitteet:

- Otetaan käyttöön uuden lainsäädännön edellyttämä sähköinen arkistointi
- Varaudutaan toteuttamaan mahdollisia tietoturvaparannuksia
- Jatketaan henkilöstö- ja yleishallinnon ohjeistuksien uudistamista ja päivittämistä
- Jatketaan työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteitä
- Osallistutaan maakuntien liittojen väliseen hallinnon asiantuntijoiden yhteistyöhön

3 Talous

3.1 Talousarvio 2023 sekä taloussuunnitelma 2023–2025

Vuoden 2023 talousarvio ja taloussuunnitelma 2023–2025 on laadittu maakuntahallituksen evästysten mukaisesti. Toimintatuottojen ja toimintakulujen huomattava lasku edelliseen vuoteen verrattuna selittyy sosiaali- ja terveydenhuollon sisältö- ja rakenneuudistuksen toimintakulujen ja toimintatuottojen siirtymisellä hyvinvointialueelle.

Uudet kunnalliset virka- ja työehtosopimukset astuivat voimaan 1.5.2022. Sopimukset lisäävät Satakuntaliiton palveluksessa olevan henkilöstön palkkakuluja vuoden 2022 tasoon verrattuna n. 3,1 %. Yleinen kustannustason nousu sekä etenkin henkilötyökustannusten nousu vaikuttavat myös Satakuntaliiton yhteistyökumppanien palvelujen ja ohjelmistojen ylläpitohintoihin sekä toistuvaisveloituksiin kustannuksia korottavasti.

Vuodelle 2023 ei kuitenkaan esitetä korotuksia kuntien maksuosuuksiin. Jäsenkuntien vuoden 2023 maksuosuudet määräytyvät vuoden 2021 kunnallisverotuksessa maksuunpantujen kunnallis- ja yhteisöverotuottojen mukaisessa suhteessa.

Maakuntavaltuusto määrittelee talousarviota päättäessään, mitkä ovat sen sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Maakuntavaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat viraston viranomaisia.

Maakuntavaltuuston hyväksymä talousarvio toimii käyttösuunnitelmana.

Toiminnalliset tavoitteet esitetään talousarvion tekstiosassa. Kunkin toimialueen päätehtävien jälkeen on lueteltu ne toimenpiteet tai tehtävä(t), joiden toteutumiseen toimintavuonna erityisesti panostetaan. Varsinaisen toiminnan sekä projektien tulot ja menot ilmenevät talousosasta.

Tarkoitus on, että maakuntavaltuusto oikeuttaa talousarviota hyväksyessään maakuntahallituksen ylittämään talousarvion sillä edellytyksellä, etteivät kuntien jäsenmaksuosuudet nouse.

Vuonna 2023, osana Satakunnan korkeakoulutuksen kehittämistä, Satakuntaliiton aiempina vuosina kertyneestä taseen ylijäämästä esitetään lahjoitettavaksi 300 000 euroa Satakunnan Korkeakoulusäätiölle käytettäväksi osarahoituksena eri yliopistojen kautta toteutettavien,

Satakunnan kehitystä edistävien tohtorikoulutuksien rahoittamiseen. Tämä määräraha on sisällytetty vuoden 2023 talousarvioon ja talousarvioesitys on siitä syystä poikkeuksellisesti 300 000 euroa alijäämäinen. Satakunnan Korkeakoulusäätiön olisi raportoitava lahjoitusvarojen käytöstä vuosittain Satakuntaliitolle.

Satakuntaliitto						
Tilin nimi	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022 -2023
TOIMINTATUOTOT	3 159 130	3 147 429	2 913 157	2 878 157	2 878 157	-7,44%
Myyntituotot	2 390 000	2 390 000	2 390 000	2 390 000	2 390 000	0,00%
Tuet ja avustukset	678 227	684 509	390 551	355 551	355 551	-42,94%
Muut toimintatuotot	90 903	72 920	132 606	132 606	132 606	81,85%
TOIMINTAKULUT	-2 959 574	-3 153 430	-2 219 157	-2 884 157	-2 884 157	2,08%
Henkilöstökulut	-2 125 908	-2 090 320	-1 954 431	-1 919 431	-1 919 431	-6,50%
Palvelujen ostot	-548 925	-800 160	-665 195	-665 195	-665 195	-16,87%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 451	-26 050	-28 421	-28 421	-28 421	9,10%
Avustukset		-3 400	-303 400	-3 400	-3 400	8 823,53%
Muut toimintakulut	-255 290	-233 500	-267 710	-267 710	-267 710	0,00%
TOIMINTAKATE	199 556	-6 000	-306 000	-6 000	-6 000	4 999,45%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 841	6 000	6 000	6 000	6 000	0,00%
VUOSIKATE	201 397	0	-300 000	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	201 397	0	-300 000	0	0	

3.2 Investointi- ja rahoitusosa

Satakuntaliitolla ei ole investointihankkeita suunnitelmakaudella 2023–2025. Satakuntaliitolla ei ole lyhyt- eikä pitkäaikaisia lainoja eikä antolainoja.

3.3 Taseen ylijäämien käyttö

Satakuntaliitto toteuttaa vuosittain kehittämishankkeita mm. valtionavustuksilla. Näiden hankkeiden omarahoitusosuudet katetaan ensi sijassa viraston omalla työpanoksella. Vuodelle 2023 esitetään edellä mainitun Satakunnan Korkeakoulusäätiölle tehtävän lahjoituksen lisäksi, että Satakuntaliiton omien hankkeiden omarahoitusosuuksien kattamiseen voidaan tarvittaessa käyttää myös taseen edellisten vuosien ylijäämää.

3.4 Luottamushenkilöhallinto

Satakuntaliiton perussopimuksen ja hallintosäännön mukaisia toimielimiä ovat maakuntavaltuusto, tarkastuslautakunta ja maakuntahallitus. Kulut katetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla. Vuonna 2023 varaudutaan maakuntahallituksen toimikuntien (mm. maakuntastrategia- ja

maakuntakaavatoimikunta) aktiiviseen toimintaan sekä Länsi-Suomen maakuntahallitusten yhteisen opintomatkan kustannuksiin (Bryssel).

Luottamushenkilöhallinto						
Tilin nimi	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022 -2023
TOIMINTAKULUT	-84 782	-116 005	-421 243	-121 243	-121 243	363,12%
Henkilöstökulut	-59 820	-64 405	-74 345	-74 345	-74 345	15,43%
Palvelujen ostot	-23 191	-45 700	-40 998	-40 998	-40 998	-10,29%
Avustukset		-3 400	-303 400	-3 400	-3 400	8 823,53%
Muut toimintakulut	-1 772	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	
TOIMINTAKATE	-84 782	-116 005	-421 243	-121 243	-121 243	263,12%
VUOSIKATE	-84 782	-116 005	-421 243	-121 243	-121 243	263,12%
TILIKAUDEN TULOS	-84 782	-116 005	-421 243	-121 243	-121 243	263,12%

3.5 Viraston toiminta

Satakuntaliiton viraston toiminta sisältää viraston toimintakulut sekä Länsi-Suomen liittojen kanssa yhteistyönä ylläpidettävän Brysselin toimiston (WFEO) kulut. Viraston toiminta jakautuu edelleen aluekehityksen, alueiden käytön, hallinnon ja edunvalvonnan toiminnallisiin kokonaisuuksiin.

Toiminta rahoitetaan jäsenkuntien maksuosuuksilla. Viraston toiminta sisältää perussopimuksen mukaiset lakisääteiset tehtävät ja yleishallinnon. Vuonna 2023 talousarvioon varataan määrärahaa kokonaismaakuntakaavan, merialuesuunnittelun ja liikennejärjestelmäsuunnittelun vaatimiin selvityksiin, Satakunta-strategian sidosryhmätyöhön, aluetietopalvelun kehittämiseen ja sähköiseen arkistointiin siirtymiseen. Selvityksiä toteutetaan talousarvion mahdollistamalla tavalla.

Talousarvion laadinnassa ei ole varauduttu mahdollisiin maakuntajohtajan ja hallintojohtajan eläkkeelle siirtymisestä johtuviin ylimääräisiin palkkamenoihin tai muihin kertaluonteisiin kuluihin. Myös loppuvuodesta 2022 tehtävä tietoturvakannaus saattaa aiheuttaa ennakoimattomia tietoturvan parantamiseen liittyviä kuluja vuonna 2023.

Satakuntaliitto on myös ilmoittanut osallistuvansa Teljäntorista omistamiensa ja edelleen vuokraamiensa tilojen osalta kiinteistön peruskorjaukseen kertaluonteisella omarahoitusosuudella, joka remontin toteutuessa saattaa tulla maksettavaksi loppuvuodesta 2022 tai vuonna 2023.

Talousarviossa olevat vuokratuotot ovat Teljäntorin toimitilojen vuokria.

Talousarvion henkilöstökulut per työntekijä nousevat työ- ja virkaehtosopimuksen kustannusvaikutuksesta johtuen. Satakuntaliiton vakituisen henkilökunnan määrä pysyy samana kuin vuonna 2022, mutta määräaikaisen projektihenkilöstön määrä vaihtelee vuosittain. Myös osa vakituisen henkilöstön palkkakuluista rahoitetaan EU-ohjelmakauden hallinnon ns. teknisellä tuella.

Viraston toiminta						
Tilin nimi	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022 -2023
TOIMINTATUOTOT	2 471 672	2 467 920	2 500 920	2 500 920	2 500 920	1,34%
Myyntituotot	2 390 000	2 390 000	2 390 000	2 390 000	2 390 000	
Tuet ja avustukset	5 469	5 000	35 000	35 000	35 000	600,00%
Muut toimintatuotot	76 203	72 920	75 920	75 920	75 920	4,11%
TOIMINTAKULUT	-2 060 130	-2 309 391	-2 232 098	-2 232 098	-2 232 098	-3,35%
Henkilöstökulut	-1 382 348	-1 464 841	-1 401 177	-1 401 177	-1 401 177	-4,35%
Palvelujen ostot	-417 470	-606 000	-560 000	-560 000	-560 000	-7,59%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 745	-18 550	-20 921	-20 921	-20 921	12,78%
Muut toimintakulut	-231 568	-220 000	-250 000	-250 000	-250 000	
TOIMINTAKATE	411 542	158 529	268 822	268 822	268 822	69,57%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 841	6 000	6 000	6 000	6 000	0,00%
VUOSIKATE	413 383	164 529	274 822	274 822	274 822	67,04%
TILIKAUDEN TULOS	413 383	164 529	274 822	274 822	274 822	67,04%

3.6 Tekninen tuki

Satakuntaliitto on ohjelmakaudella 2021–2027 rakennerahastojen välittävä viranomainen, joka päättää hankkeiden rahoituksesta ja seuraa niiden toteutumista ja tekee myös hankkeiden maksuspäätökset. Satakuntaliitto vastaa maakunnan yhteistyöryhmän toiminnasta. Hankkeiden hallintoa varten Satakuntaliitto saa vuosittain teknistä tukea rakennerahastovaroista. Maakuntien liittojen teknisen tuen taso tällä ohjelmakaudella jäi ennakoitua pienemmäksi. Vuoden 2023 määräraha on noin 120 000 euroa. Teknisellä tuella on palkattu henkilö erityisesti maksatustehäviin.

Tekninen tuki						
Tilin nimi	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022 -2023
TOIMINTATUOTOT	5 911	200 000	182 737	182 737	182 737	-8,63%
Tuet ja avustukset	5 911	200 000	126 051	126 051	126 051	-36,97%
Muut toimintatuotot			56 686	56 686	56 686	
TOIMINTAKULUT	-6 676	-200 000	-285 816	-285 816	-285 816	42,91%
Henkilöstökulut	-6 492	-191 540	-246 306	-246 306	-246 306	28,59%
Palvelujen ostot	-184	-8 460	-24 300	-24 300	-24 300	187,23%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Muut toimintakulut			-15 210	-15 210	-15 210	
TOIMINTAKATE	-766	0	-103 079	-103 079	-103 079	
VUOSIKATE	-766	0	-103 079	-103 079	-103 079	
TILIKAUDEN TULOS	-766	0	-103 079	-103 079	-103 079	

3.7 Projektit

Liiton hallinnoimat projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuksilla katettua toimintaa. Projekteista syntyneet menot katetaan EU-tuella, kansallisella tuella sekä projektien omilla tuilla.

Projektien omarahoitusosuudet katetaan ensisijaisesti viraston omalla työpanoksella. Tarvittaessa omarahoitusosuuden katteena käytetään Satakuntaliiton edellisten vuosien ylijäämää.

Projektit						
Tilin nimi	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022 -2023
TOIMINTATUOTOT	173 205	194 500	194 500	194 500	194 500	0,00%
Tuet ja avustukset	173 205	194 500	194 500	194 500	194 500	0,00%
TOIMINTAKULUT	-201 671	-243 025	-245 000	-245 000	-245 000	0,81%
Henkilöstökulut	-182 510	-195 525	-197 603	-197 603	-197 603	1,06%
Palvelujen ostot	-13 859	-40 000	-39 897	-39 897	-39 897	-0,26%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500	0,00%
Muut toimintakulut	-5 285					
TOIMINTAKATE	-28 466	-48 525	-50 500	-50 500	-50 500	4,07%
VUOSIKATE	-28 466	-48 525	-50 500	-50 500	-50 500	4,07%
TILIKAUDEN TULOS	-28 466	-48 525	-50 500	-50 500	-50 500	4,07%

3.8 Soteuudistuksen hankehallinto

Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon sisältöuudistuksen projektit siirtyvät 1.1.2023 Satakunnan hyvinvointialueen hallinnoitaviksi. Satakuntaliitolle jää vielä vuoden 2023 keväällä tehtäväksi Satakunnan tulevaisuuden sote-keskushankkeen ja Satakunnan tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hankkeen vuoden 2022 toisen puolivuotiskauden maksatushakemusten tekeminen sekä Kestävän kasvun Satakunta -hankkeen loppuselvityksen tekeminen.

Satakuntaliitto saa selvitysten tekemiseen 100 % valtionavustuksen osatoteuttajasopimusten ja Kestävän kasvun Satakunta -hankkeen rahoituspäätöksen ehtojen mukaisesti.

Sote						
Tilin nimi	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos 2022 -2023
TOIMINTATUOTOT	493 643	285 009	35 000			-87,72%
Tuet ja avustukset	493 643	285 009	35 000			-87,72%
TOIMINTAKULUT	-570 335	-285 009	-35 000			-87,72%
Henkilöstökulut	-458 790	-174 009	-35 000			-79,89%

Palvelujen ostot	-94 189	-100 000				-100,00%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-691					
Muut toimintakulut	-16 665	-11 000				
TOIMINTAKATE	-76 692	0	0			
VUOSIKATE	-76 692	0	0			
TILIKAUDEN TULOS	-76 692	0	0			

3.9 Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuudet määritellään perussopimuksen mukaan talousarviovuotta edeltävänä vuonna valmistuneen verotuksen kunnallisvero- ja yhteisöverokertymien mukaisessa suhteessa.

Taulukossa on ennakkotietojen perusteella lasketut maksuosuudet (desimaalien pyöristyksen vuoksi loppusummat eivät täysin täsmää). Varsinaiset maksuosuudet määritellään verohallinnon lopullisen laskelman perusteella.

Tietoja maksuunpanon mukaisesta tilityksestä marras- kuussa

N181

Verovuosi 2021

29.8.2022

Nimi	Kunnallisvero	Osuus yhteisöverosta	Kunnallisvero ja yhteisövero yhteensä	Maksuosuus 2023	
Eura	40 862 642	4 119 392	44 982 035	122 299	
Eurajoki	31 275 118	3 857 343	35 132 461	95 519	
Harjavalta	25 696 845	12 435 956	38 132 801	103 677	
Huittinen	31 045 273	3 841 928	34 877 201	94 852	
Jämijärvi	5 200 509	531 128	5 731 637	15 583	
Kankaanpää	40 004 455	5 699 307	45 703 761	124 261	
Karvia	5 712 092	1 134 872	6 846 964	18 616	
Kokemäki	22 954 070	2 142 187	25 096 257	68 232	
Merikarvia	8 746 514	3 715 777	12 462 290	33 883	
Nakkila	18 357 925	1 044 832	19 402 757	52 753	
Pomarkku	5 987 164	1 038 108	7 025 272	19 101	
Pori	300 178 128	26 757 633	326 935 761	888 884	
Rauma	167 224 410	26 154 147	193 378 558	525 764	
Siiikainen	3 507 882	1 124 425	4 632 307	12 594	
Säkylä	24 676 806	2 184 977	26 861 782	73 033	
Ulvila	48 272 920	3 569 615	51 842 535	140 951	
	779 702 754	99 351 625	879 054 379	2 390 000	

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät 74-77, 83-87

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät 73, 78-82

Hallintolainkäyttöl 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja osoite (posti / sähköposti)

Satakuntaliitto
Maakuntahallitus
PL 260, 28101 PORI
kirjaamo@satakunta.fi

Pykälät 73, 78-82

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

26.09.2022
7/2022

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Turun hallinto-oikeus PL 32, 20101 Turku	Valitusaika 30 päivää
Kunnallisvalitus, pykälät	Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	Valitusaika ( ) päivää
Hallintovalitus, pykälät		
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika ( ) päivää ( ) ( )

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä, päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valituskirjelmät voi toimittaa: myös nimi, osoite ja postiosoite: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Valituskirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät

Lisätietoja

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.